

Grotesk ~ A Gotisch Episch

door GE Graven

Hoofdstuk VII

De frisse nachtlucht was stil, op het wegstervende gekrijs van een verre uil na. Sterren Het schemerige terrein van de abdij werd verlicht en de zwakke gloed van enkele olielampen scheen door de ramen van twee verdiepingen tellende slaapzalen. Aan de overkant van de binnenplaats gloeide een rij glas-in-loodramen eveneens, maar dan helderder – de kathedraal leefde.

In de glanzende kerk, hoog boven het gewelf, sierde een ingewikkeld, met roet bekleed fresco het plafond. De schildering besloeg vrijwel de gehele bovenste verdieping van de kathedraal. Daaronder stonden twee rijen massieve stenen pilaren langs de buitenmuren, die zich over de hele lengte van de hoofd vleugel uitstrekten. Samen ondersteunden ze luchtbogen die de lucht in reikten en in het plafond verdwenen. Hetzelfde robuuste ontwerp was in alle vier de vleugels van de kathedraal terug te vinden en waar de vleugels samenkwamen – in de gedeelde, open ruimte – stond een verhoogd altaar met een overkapping. Hangende wandtapijten en draperieën sierden de gebeeldhouwde houten baldakijn van het altaar, en het heilige middelpunt stond op een massieve stenen plaat die het midden van de vloer vormde. Aan weerszijden van de altaarplaat lagen dikke leren koorden vastgebonden aan gesloten ijzeren lussen die uit de stenen fundering staken.

Kardinaal Blasi stond voor het verhoogde altaar, met twee hoge staande kandelaars die een flikkerend licht over zijn schouders wierpen. Volledig verdiept in de tekst van een stapel broze bladzijden die hij nu doorbladerde, mompelde hij in zichzelf. Zijn ogen vulden zich met tranen.

over Latijnse passages van de Naramsin-vertalingen, waarmee hij sindsdien uit de archieven van de Apocryphen was verdwenen. Vlakbij wachtten de broeders Clodius en Greville rustig op een bevel. Behalve zij drieën, en broeder Grate, die zich bezighield met het vastbinden van het laatste van verschillende lange leren touwen aan de acht metalen ringen van de altaarplaat, de De kathedraal stond leeg.

Uiteindelijk kwam broeder Grate naar Blasi toe. "De touwen zitten stevig vast, abt; van langst naar kortst - van buiten naar binnen."

Blasi wendde zijn blik even af van de versleten bladzijden. 'Wat betekent dat?'

Greville stapte naar voren om Grate's uitspraak te verduidelijken. "Aan weerszijden van de stenen basis van het altaar bevinden zich vier haken. Aan elk daarvan moet een touw bevestigd worden.

Alle touwen moeten— "

Clodius zuchtte; hij onderbrak Greville en gaf Blasi een beknoptere uitleg: "De altaarplaat rust in twee groeven in de vloer. Als de plaat niet gelijkmatig naar achteren wordt getrokken, zal hij blijven haken."

Blasi trok een wenkbrauw op, maar keek niet op van zijn papieren. "En als het wel aanslaat?"

Clodius antwoordde: "Welnu, mocht het vast komen te zitten, dan moeten de touwen in omgekeerde volgorde worden geplaatst - van kortst naar langst, met de losse uiteinden gekruist naar de andere kant van het altaar. Vervolgens moet de plaat volledig worden dichtgetrokken voordat de touwen weer worden omgedraaid." opnieuw en heropenen."

"Is het moeilijk? Is het ingewikkeld?"

Clodius haalde zijn schouders op. "Slechts even - de tijd die nodig is om de vloerput te sluiten en weer te openen ."

Blasi deelde hem mee: "Dan draag ik je nu op ervoor te zorgen dat de plaat "Het lukt niet." Clodius verstijfde toen Blasi vervolgde: "En natuurlijk zal ik jullie beiden ter verantwoording roepen voor een eventuele miskraam."

Clodius' mond viel open en hij keek naar Greville, die fronste bij de subtiele grijns van Grate. Hij bewoog ongemakkelijk heen en weer voordat hij zijn keel schraapte. "Als ik u mag vragen, Uwe Eminentie; we kunnen u niet garanderen dat de plaat geen vlam zal vatten."

Blasi liet de bladzijden langzaam zakken en keek hem met samengeknepen ogen aan. En zowel Clodius als Greville zagen, onder het stalen voorhoofd van de kardinaal, wat leek op de ijskoude, bleke en vastberaden blik van de duivel zelf. Blasi's blinde blik brandde door hen heen, alsof hij hen allemaal tegelijk zag.

Clodius wendde haastig zijn blik af en keek in plaats daarvan naar het altaar terwijl hij Blasi verder smeekte: "Het altaar is nooit verplaatst. We weten alleen van de methode van..." Het verplaatsen ervan via oude abdijsarchieven. Om te veronderstellen dat we daarin zullen slagen—"

Blasi onderbrak hem, zijn woorden doorspekt met groeiend ongeduld: 'Jullie staan nu voor me - niet in de slaapzaal - omdat jullie nog steeds in mijn goede gratie zijn. Jullie willen allebei de nieuwe opzichters van de catacomben worden, toch?'

"O jazeker!" riep Greville uit, "En wij staan nederig tot uw dienst."

Clodius wierp Greville een boze blik toe voordat hij antwoordde: "Ja; maar als het u bevalt, uw

Eminentie—”

'Dan moet je ervoor zorgen dat de plaat niet blijft haken, ja!' blafte Blasi.

Clodius zuchtte, maar gaf toe. "Dat zullen we doen, Uwe Eminentie."

Plotseling vlogen de dubbele buitendeuren van de oratoriumvleugel open toen kapitein Bourne twee colonnes van zijn sterkste soldaten de kerk binnenleidde – en door het middenschip dat De lange rijen terrasvormige zitplaatsen waren verdeeld. Het dreunende geluid van honderd marcherende laarzen galmde door het oratorium van de kathedraal. Eindelijk riep de kapitein dat ze moesten stoppen en de soldaten bleven stokstijf staan. Terwijl zijn stem weggalmde door de uitgestrekte kerkvleugels, daalde er een nieuwe stilte over de kathedraal.

Kardinaal Blasi en de drie monniken van de abdij keken toe hoe kapitein Bourne naderde. De kapitein bleef vlak voor hen staan, krabde aan zijn wang en zette zijn handen in zijn zij. Hij liet zijn groene, onderzoekende ogen over de kathedraal glijden, waarbij hij vooral de altaar met de eraan bevestigde touwen. Vervolgens wisselde hij blikken met elk van de monniken voordat hij zich tot Blasi wendde. "Zullen we beginnen?"

Blasi richtte zijn aandacht weer op de pagina's van Naramsin en antwoordde: "Straks wel, kapitein. Er zijn echter een aantal relevante en belangrijke details met betrekking tot het altaar. Broeder Clodius zal u daar nu over informeren."

Clodius begreep het signaal en stapte naar voren. 'Ah, ja, kapitein,' zei hij. De monnik legde Bourne uit hoe belangrijk het was om de altaarplaat gelijkmatig te trekken, zodat deze... Het altaar zou niet vanzelf vast komen te zitten. Samen liepen ze bijna drie minuten lang rond het altaar, terwijl Clodius Bourne uitlegde wat er van hem verwacht werd. De monnik vervolgde: "De positionering van uw mannen is dus van het grootste belang, aangezien ze elkaar zullen moeten bestrijden zodra we beginnen." Bourne bekeek de acht lange touwen die op de vloer lagen, in een precieze zwaluwstaartverbinding, vanuit de plaat naar buiten. "Zoals u nu weet," voegde Clodius eraan toe, "is het verplaatsen van het altaar een behoorlijk ingewikkelde taak – echt ingewikkelder dan men op het eerste gezicht zou denken. Niettemin heb ik achtennegentig van uw mannen nodig – niet meer en niet minder. Hoeveel heeft u Ben je er klaar voor?"

'Genoeg,' zei Bourne.

'Inderdaad.' Clodius fronste en hief zijn kin op. 'Ik begrijp het.' Hij bestudeerde het ontsierende litteken op Bourne's wang.

Bourne boog zich voorover en fluisterde: 'Pas op met uw rechtvaardige blik, broeder; anders dwingt u mij misschien mijn gezicht te redden tegenover mijn mannen.' Clodius wierp een blik over Bourne's schouder naar Hij ontdekt twee standvastige colonnes van de Koninklijke Garde die hem aanstaren.

'Nou ja, dan.' De monnik snoof en draaide zich teleurgesteld om. 'Zullen we regelen... uw mannen?'

'Plaats ze zoals u dat goeddukt, priester,' zei kapitein Bourne, terwijl hij met een langzame zwaai van zijn uitgestrekte hand naar zijn soldaten wees.

Clodius keek naar kardinaal Blasi, die met een bevestigend knikje zijn goedkeuring uitsprak.

Clodius ging dus aan de slag en plaatste acht rijen soldaten op de leren touwen.

In totaal maakten veertig mannen de twee buitenste touwen vast, vierentwintig grepen het volgende paar buitenste touwen vast, twintig grepen het daaropvolgende binnenste paar vast en veertien hielden de allerbinnenste touwen vast. Bourne plaatste de laatste van zijn mannen – degenen die geen positie toegewezen hadden gekregen – op hun post. De touwen waren buiten de kathedraal gespannen om elk van de drie ingangen te bewaken. Ze stonden allemaal op hun plaats; ze waren allemaal klaar. En in de daaropvolgende stilte die de kerk omhulde, stapte Clodius achter de acht rijen soldaten en inspecteerde de uitlijning van elke rij ten opzichte van de positie van het altaar. Ten slotte stapte hij weg en keek naar de monnik. Grate keek van verre en knikte. Grate fluisterde iets tegen kardinaal Blasi, die opkeek van zijn papieren en Bourne een teken gaf met een handgebaar. Daarop draaide Bourne zich om naar zijn mannen en brulde bevelen terwijl hij hun gelederen omsingelde. "Iedere man "Trekken! Elke rij trekt tegelijk! Alle rijen houden gelijke tred – drie tellen trekken; drie tellen rusten!" Hij stopte achter hen en sloeg zijn handen in zijn rug. "Op mijn plaatsen!" De touwen spanden zich aan. "Trekken!"

Achtnegentig soldaten spanden zich in. Acht touwen kraakten. Toch bleef het altaar op zijn heilige grond staan. Blasi keek Clodius boos aan. Greville kronkelde van ongemak.

"Optillen!" Opnieuw leunden de soldaten achterover tegen de touwen, terwijl het schurende geluid van zes ton verschuivende rotsblokken door de kathedraalvloer galmde.

"Optillen!" - en nog een paar centimeter.

"Opheffen!" – en nog meer.

"Opheffen!"—meer.

"Opheffen!"

Vol energie, en als een scheepstroomelaar die de roeiers te lijf gaat, hield Bourne zijn ritme vast. Zijn soldaten vormden een koor van gesis en gekreun. En bij elke nieuwe oproep van Bourne, De plaat onthulde meer een vuile vloer. Aan de overkant van het altaar, tegenover Bourne, zag Blasi een rechthoekig gat langzaam in beeld komen, waaruit tientallen jaren aan mufte lucht ontsnapten. Eindelijk, toen een diepe put volledig zichtbaar was, klonk er een dreun.

via de kerk.

'Het is klaar,' deelde Clodius Blasi mee, 'De plaat gaat niet verder.' Blasi gebaarde naar Bourne terwijl hij naar de geopende put liep.

'Loslaten!' riep Bourne. Soldaten lieten hun touwen vallen; zweet glinsterde op hun uitgeputte armen; verschillende mannen zakten in elkaar op de grond, terwijl anderen voorover bogen en zwaar ademhaalden. Toch, De meeste mannen stonden rechtop, met hun hoofd achterover en hun mond wijd open, hijgend naar het plafond vol geschilderde engelen.

Friars, Grate en Greville plaatsten langs de vuile buitenrand van het gat verschillende hoge staande kandelaars. Blasi inspecteerde de nu verlichte holte. De put was twaalf voet diep en had een afmeting van zestien bij twaalf voet. Alle vier de wanden waren bedekt met een zwarte harslaag, die leek op een dun laagje kolenas dat zich op het binnenoppervlak van een steenkool had afgezet.

een veelgebruikte schoorsteenpijp. Toch zag Blasi, zelfs onder het vuil, een soortgelijk kenmerk in het midden van elke muur gegraveerd: etsen van kruisen, elk met drie concentrische cirkels die het hart omsloten. Maar wat hem fascineerde – wat zijn hart en ademhaling bijna zo snel deed versnellen dat hij flauwviel – was datgene wat zich onderscheidde van de zichtbaar verkoolde kuil.

Een zwarte, glanzende, rechthoekige steen met scherp afgebakende randen en hoeken rees op uit de vloer van de holte. De glanzende zijanten van de steen weerkaatsten in het licht van de kandelaar – de steen leek een staand blok hoogglanzende onyx, ruim twee meter hoog, anderhalve meter breed en een meter diep. De monoliet was verder massief en bezat een enkel, perfect, onbelemmerd gat van zestig centimeter, dat dwars door het breedste vlak van de steen liep. Rij na rij was volledig bedekt met gegraveerde inkepingen. De buitenkant was bedekt met geometrische inscripties, zelfs de gebogen binnenkant van het gapende gat was ermee bedekt.

In zijn verbeelding zag Blasi de overeenkomsten tussen de schetsen uit de apocriefe boeken en de Een authentiek artefact, dat nu voor hem stond. Volledig gefascineerd liep hij rond de put, met een glinstering in zijn ene werkende oog. Zijn blik was leeg – misschien wel om een uitdrukking te tonen van een geleidelijk ontwaken van een verbijsterende waarheid die alle twijfel of ongeloof wegnam: dat de hel echt bestond, met zijn hoge stenen deur voor zich.

Van een afstand riep kapitein Bourne naar Blasi: "En wat moeten we nog meer doen?" 'Ah, ja. Dat zullen we,' mompelde de kardinaal, ogenschijnlijk gehypnotiseerd door het beeld van de poortsteen, terwijl herinneringen aan zijn overleden broers zijn gedachten in beslag namen en versnelden. zijn hart, en wekte in hem een intense afkeer op van koning Edward van Engeland. En op dat moment van herinnering en bitterheid herinnerde hij zich de blijvende stem van de geest van Jean-Jacques Blasi, die tegen hem zei: 'Ze verbergen geheimen, een soort wapen om de Engelse koning te vernietigen. Jij moet dit wapen in handen nemen, François. Jij moet het tegen hem inzetten.'

'Nou?' vroeg Bourne met steeds groter wordende ongeduld.

Blasi verbrak zijn betovering en blafte instructies: "Broeder Grate, eenmaal binnen heb ik licht nodig om te kunnen zien. En u moet me vergezellen." Hij wendde zich tot Bourne: "Ik heb een touw en een aantal van uw mannen nodig om me over de reling te laten zakken." Monniken en soldaten hielden zich bezig.

Kort daarna kwamen Clodius en Greville bij Blasi staan, die nu uitkeek over de Naramsin-pagina's. De kardinaal draaide zich om en sprak Clodius toe voordat hij hem de stapel papieren toevertrouwde: "U weet hoe belangrijk deze perkamenten zijn. Wees er nu voorzichtig mee; ze zijn kwetsbaar. En laat ze vooral niet vallen, want ik heb ze zorgvuldig geordend."

'Inderdaad, Uwe Eminentie,' zei Clodius en nam ze van hem aan. Zijn hongerige ogen dwaalden over de fragiele bladzijden, verbijsterd dat hij de oude tekst in zijn handen hield.

Blasi voegde er met de instructie aan toe: "U moet ze aan mij overhandigen wanneer ik ze nodig heb."

Bourne liep naast een soldaat die een touw naar de kuil sleepte. Drie soldaten volgden hem. Aan de rand van het gat lieten de soldaten het touw over de rand zakken en hielp Blasi onder de vloer te laten zakken. Achter hen snelde Broeder Grate naar voren met een kleine kandelaar met zeven vlammen. Hij stopte abrupt, zijn sandaal gleed uit over het vuil dat de rand van het gat bedekte en hij viel bijna in de put. Daar stond hij, de lamp vasthoudend en bungelend over de rand, met Bourne's vuist stevig in zijn habijt geklemd. De Kapitein trok hem in veiligheid en siste over zijn schouder: 'Voor een levendige priester daag je de dood wel erg uit.'

In de kuil zette Blasi zijn sandalen op de grond en maakte het touw los. De kardinaal veegde de vlekken van zijn gewaad, maar het hardnekkige roet bleef zitten. Hij keek om zich heen in de schemering en riep van beneden: "Broeder Grate! Breng een fakkel!" De soldaten hielpen broeder Grate in het gat te laten zakken. Blasi stapte dichterbij de muur en zwaaide met een opgestoken hand naar Clodius. "Mijn perkamenten; geef ze aan mij."

Clodius vergeleek de vuile vloer met zijn schone gewaad. In plaats daarvan gaf hij de stapel papieren aan Greville. "Geef ze aan hem." Greville keek Clodius boos aan en nam de papieren aan. Greville ging plat op zijn buik liggen, over de rand van het smerige gat, en gaf de pagina's door aan Blasi. Blasi nam ze aan en riep naar Clodius: "U wilt toezicht houden op de catacomben van de abdij, maar die zijn net zo smerig als deze put. Misschien moet ik uw benoeming daar heroverwegen." Clodius trok alleen zijn lippen samen en keek de andere kant op.

Eenmaal in de kuil aangekomen, hief broeder Grate zijn arm op en nam de kandelaar van een van de soldaten over, waarbij hij een grimas trok toen druppels hete was langs de onderkant van zijn onderarm naar beneden rolden. 'Breng het licht,' riep Blasi naar Grate, terwijl hij de poortsteen naderde. Terwijl de monnik het gepolijste oppervlak van de poortsteen verlichtte, inspecteerde de kardinaal de vele rijen van afzonderlijke, maar onleesbare etsen. Deze etsen waren noch van Franse, noch van Latijnse oorsprong, maar vormden samen een vloeiende presentatie die zelfs de meest geleerde geleerden van die tijd niet kenden. Opvallend was dat de etsen geen hiërogliefen waren, maar geometrische figuren die kardinaal Blasi later had herkend uit verzamelingen teksten die ooit verborgen lagen in het archief van de Apocryphen. Blasi gebaarde Grate om te blijven staan waar hij stond. De kardinaal deed een stap verder achteruit. Vanaf het vlak van de poortsteen en plaatste zich recht voor de gravures. Recht in zijn ogen leek de stroom van symbolen een patroon te vormen: rijen cirkels en lijnen die een ordening van inscripties suggereerden, die onmiddellijke uitspraak uitlokten. Maar net als zo vaak toen Blasi de identieke symbolen in de apocriefe boeken bestudeerde, zelfs tot het punt dat hij bijna de klank ervan kon nabootsen, kwam alleen diezelfde terugkerende frustratie naar boven dat hij het niet kon. Hij liet zijn blik zakken.

Hij bladerde door de bladzijden die hij voor zich had en verwonderde zich over de methode waarmee een eenvoudige abdijgeestelijke genaamd Naramsin erin was geslaagd zulke raadselachtige inscripties in het Latijn te vertalen.

Blasi's papieren wapperden en Grate's vlam flikkerde in een koele bries, die plotseling over hun sandalen waaide. Samen keken ze omhoog en zagen Clodius, Greville en Bourne op hen neerkijken. Blasi wuifde hen weg en liep naar de Poortsteen. Hij kantelde zijn hoofd, tuurde door het gat en zag alleen de vage, verre wand van de put. Hij legde zijn vingertoppen tegen het oppervlak van de Poortsteen en voelde dat deze onverwacht ijskoud was. Opnieuw nam hij afstand en staarde naar de monoliet, wreef over zijn kin en was in gedachten verzonken.

Bourne schraapte luidruchtig zijn keel, alsof hij zijn groeiende ongeduld wilde laten blijken.

Blasi reageerde op het lawaai, zonder er zelfs maar een blik op te werpen: 'Dit is geen vermaak, kapitein. Sommige ondernemingen vereisen tact.'

Bourne zuchtte, zette zijn handen in zijn zij en liep heen en weer langs de rand van het gat. "Het is 'Een verdomde dwaze rots,' mopperde hij.

Pas toen keek Blasi nonchalant op naar Bourne en kneep zijn ogen samen.

'Een steen? Is dat wat je denkt dat het is?'

Bourne bevestigde zijn bewering: "Een rots."

Blasi gaf Grate de stapel perkament en liep naar het gedeelte van de bodem van de put direct onder de plek waar Bourne stond. Hij riep naar hem: "Misschien zou je me je dolk even willen lenen?"

Bourne klemde een in een schede gestoken mes met een benen handvat vast, dat aan zijn heup hing. "En waarom?"

"Omdat ik graag iets met je wil delen over deze 'gewone steen' – zoals je hem zo gemakkelijk noemt ."

Greville stond op korte afstand van de kapitein, boog zich naar Clodius toe en siste in zijn oor: "Hij draagt een wapen het Huis van God binnen!"

Bourne trok zijn mes uit de schede. Met zijn duim veegde hij een lichte vlek van Ivans bloed van het gepolijste oppervlak. Clodius, die een mes in de heilige ruimte van de kerk zag, kneep zijn ogen samen en klemde zijn kaken op elkaar, maar zei niets. Bourne knikte naar Blasi. "Goed," stemde hij in, en gooide het mes in de put. De dolk kletterde op de grond naast de kardinaal. "Kras over je gezegende steen en laat me de magie ervan zien."

Blasi schudde zijn hoofd terwijl hij het mes oprapte. "O, ik zal er geen krasje op maken. Maar misschien trek ik met dit lemme wel uw volledige aandacht." Hij deed een stap achteruit en liep naar de poortsteen.

Vervolgens boog hij lichtjes en stak het mes door het middelste gat.

Bourne luisterde of de dolk aan de andere kant van het gat zou vallen. Niets – alsof hij verdwenen was. Hij liep langs de rand van de kuil, maar zag geen mes op de bodem . Clodius en Greville volgden hem, beiden verbijsterd. Uiteindelijk bracht Bourne Blasi op de hoogte. "Ik heb betere goocheltrucs gezien aan het koninklijk hof van Zijne Majesteit." Nu, als u wilt; "Graag mijn mes teruggeven."

Meteen werd het plafond van de kathedraal verlicht door een felle lichtflits toen Bourne's dolk op hem afstormde, dwars door de linkermouw van zijn shirt sneed en de punt van zijn laars doorboorde. voordat hij zich stevig in de stenen vloer boorde. Bourne viel achterover op zijn billen, zijn laars nog steeds vastgeklemd. Hij keek naar de dolk, die nu tussen zijn tenen zat, het handvat bedekt met een dun laagje rijp. Hij inspecteerde zijn gescheurde mouw en zag een dunne rode lijn die zich als een parel op zijn onderarm vormde. Vervolgens speurde hij het plafond van de kerk af, maar vond er alleen de muurschildering van strijdende engelen en demonen, en wenende koningen. Met opgetrokken wenkbrauwen en open monden staarden Clodius en Greville naar het gevallen zwaard. Blasi stond in de schaduw van de kuil, zich niet bewust van wat er zich buiten de kuil afspeelde. Hij antwoordde Bourne: "Helaas kan het niet worden teruggegeven, kapitein. Het zwaard bestaat niet meer."

Bourne brak de dolk bij de punt af en trok hem, mopperend, uit zijn laars. Zijn adem stakte; "Probeer dat nog eens en ik vergeet dat je een kardinaal bent." Een soldaat snelde naar voren en stak zijn hand uit. Bourne greep die vast en de man hielp hem haastig overeind. Toen fluisterde de kapitein tegen de soldaat, terwijl hij zijn botte dolk terug in de schede stak: "Sergeant Armond, het is tijd om de mannen aan te moedigen. Je weet wat ik van je verwacht. Zorg er nu voor. Schiet op." Armond maakte een buiging en snelde naar de deuren van de kathedraal, toen Bourne hem onderzoekend over het plafond keek en hem nariet: "En haal mijn helm!" Armond hield halt en maakte nog een snelle buiging voordat hij wegrende.

Greville vertelde Blasi: "Het mes is hierboven gevallen!"

Bourne naderde behoedzaam de rand van de put en zag Blasi naar hem opkijken, met zijn armen over elkaar. "Is het nog steeds een rots, kapitein?" Bourne wierp hem echter slechts een bezorgde blik toe. Blasi draaide zich om en gaf Clodius instructies. "Zorg ervoor dat de touwen op het altaar omgekeerd zijn en plaats de soldaten van de kapitein aan de andere kant van de plaat om de put weer te verzegelen." Clodius knikte en liep weg, maar bleef staan en keek Bourne aan voor goedkeuring. Bourne knikte en wuifde hem met een onwillig gebaar weg. Greville verplaatste de touwen terwijl Clodius de soldaten opnieuw positioneerde.

In de put had kardinaal Blasi zijn aandacht inmiddels op de Poortsteen gericht. En toen Clodius de laatste van Bourne's mannen aan de touwen had vastgemaakt die Greville had omgedraaid, haalde de kardinaal de Naramsin-vertalingen van Grate en instrueerde de monnik om de kandelaar precies zo vast te houden – hoog genoeg om de geschreven verzen te kunnen lezen zonder dat hij het hele oppervlak van de Poortsteen kon zien. Het plotselinge geluid van een nies van een soldaat galmde door de kathedraal en Blasi wierp een blik omhoog naar Bourne. "Ik verzoek u om stilte, kapitein." Bourne gaf zijn mannen instructies: "Geen geluid!"

Er volgde een ongemakkelijke stilte, die alleen werd onderbroken door Blasi's heldere en beheerste stem, toen

hij begon te reciteren van bladzijden in de hand. *'Et erit fugerit a voce formidinis cadet in faveam et qui se explicuerit de fovea tenebitur laqueo...'*

De tijd verstreek terwijl Blasi rond de poortsteen cirkelde en de Latijnse verzen van Naramsin hardop voorlas. Broeder Grate hing aan zijn mouw, met de kandelaar hoog op de grond. Eindelijk stopte Blasi met ijsberen en keek naar de monoliet. Hij reciteerde het laatste van de geselecteerde verzen: *"—formido et fovea et laqueus super et qui habitator es terrae."* Daarna liet hij de bladzijden zakken en bestudeerde de steen. Een minuut verstreek – toen twee. Ten slotte stapten Blasi en Grate naar voren om het onveranderde gezicht van het beeld te bekijken.

Ruim in de derde minuut van de stilte riep Bourne naar Blasi: "Zullen we nu doen alsof we een leger van geesten zien, Uwe Eminentie? Of zou uw steen leeg kunnen raken?" Is het magisch, na de narrenstreek met mijn zwaard?

Blasi keek op en reageerde op Bournes subtiele grijns. "Kapitein, uw hele leven is slechts een moment voor deze steen."

Bourne sloeg zijn armen over elkaar en antwoordde met een spottende lach: "Zoals met jouw leven, hetzelfde, zelfs voor een..." "kieselsteen." De soldaten grinnikten. "Stil!" berispte hij hen.

Clodius en Greville stonden apart van Bourne en zijn mannen, terwijl de twee monniken rustig met elkaar converseerden.

'Ik moet bekennen,' fluisterde Greville tegen Clodius, 'in al mijn jaren als priester van de Hoge Raad, en met alles wat ik heb gelezen over de verslagen en beschrijvingen van de steen, heb ik nooit kunnen geloven dat zoiets werkelijk onder dit altaar heeft bestaan.' Ze deden slechts alsof ze erin geloofden. En ik ben ervan overtuigd dat de meeste broeders van de Hoge Raad hetzelfde voelden en deden als ik, alleen uit angst voor een strenge berisping."

'Nu weten we het,' antwoordde Clodius, terwijl hij in de richting van de put knikte.

'Maar geloofde u werkelijk dat het bestond – dat onze abdij zo'n steen bewaarde?'

Clodius hief zijn kin op. "Inderdaad." Hij schraapte zijn keel voordat hij het toegaf: "Maar ik heb de steen zo samengesteld dat hij er anders uitziet dan de schetsen in het scriptorium." 'Hoezo?' vroeg Greville.

Clodius sloeg zijn armen over elkaar en dacht even na, terwijl hij met zijn vingers over zijn kin streek, voordat hij antwoordde: "Welnu, de steen leek wel erg perfect in zijn afbeeldingen. Alleen de hemel weet het."

Maar ik had de indruk dat het er veel gebruikelijker uitzag – zelfs als een rudimentair overblijfsel uit een ander tijdperk." Hij wees met zijn vinger naar Greville terwijl hij in de verte staarde. "Sterker nog, ik zag dat het leek op die grote staande stenen in Engeland – die oude stenen, in een cirkel gerangschikt; als u zich dat nog herinnert."

'Ah, die; ja, die herinner ik me nog,' antwoordde Greville, terwijl hij naar de grond knikte.

Vervolgens wendde hij zich tot Clodius. 'En wat te denken van de *Vrouw-Spook van de Steen*, met haar zwarte ogen en zondige toenadering tot nietsvermoedende mannen? Geloof u dat zij bestaat, zoals abt Vonig en anderen beweren – dat zij de *Moeder der Grotesken is?*'

Clodius trok een grimas, alsof Grevilles vragen hem plotseling pijn deden. "Hoe

Zou je aan haar kunnen twijfelen? Ze bestaat niet alleen, maar ze verschijnt ook in levende lijve; koud en bleek, maar net zo levend als jij of ik. Luister naar mijn woorden, Greville – de *Moeder der Grotesken* is wel degelijk echt.”

Greville schudde zijn hoofd; 'Ik heb in al die jaren in de abdij geen enkel spoor van haar gezien. Ik heb nooit van haar gedroomd, zoals anderen beweren.' Hij draaide zich met opgetrokken wenkbrauw naar Clodius. 'Heb jij haar gezien?'

Clodius verslikte zich bijna toen hij uitriep: "Je zult mijn geloof nooit in twijfel trekken, Greville! Let op je woorden tegenover mij!"

'O nee, ik had nooit gedacht dat u—nou ja, nooit dat,' riep Greville uit. 'Ik vroeg me alleen af of u haar misschien had gezien. Vergeef me.' Clodius rolde met zijn ogen en keek naar de donkere hoeken van de kathedraal—misschien op zoek naar de geest die hij zich zo goed herinnerde. Greville schraapte zijn keel en richtte zijn aandacht op Bourne, terwijl de kapitein haastig rond de put liep.

Bourne liep naar twee soldaten die aan de rand van het gat geknield zaten; een los uiteinde van een opgerolde leren touw lag tussen hen in. Hij tikte een van hen op de schouder.

'Trek het touw uit het gat en maak een lus aan het uiteinde ervan – breed genoeg zodat de kardinaal zijn voet erin kan steken als hij vraagt om eruit getild te worden.' Het toenemende geluid van voetstappen trok de aandacht van de kapitein naar het oratorium van de kathedraal, waar zijn sergeant, Armond, en een groep soldaten zich naar hem toe haastten.

De sergeant droeg, naast een reservehelm, in elke hand een paar gereedstaande kruisbogen. De vier mannen die hem volgden, droegen slechts één kruisboog. Ze waren allemaal uitgerust met een leren pijlkoker met pijlen vastgebonden aan hun dijen.

Toen de 98 soldaten, die aan de touwen van het altaar stonden, sergeant Armond en zijn kleine compagnie gewapende mannen zagen, mopperden ze onder elkaar en rolden ze ontevreden met hun ogen. Ze wisten allemaal wat ze niet moesten doen: posten verlaten of bevelen negeren zou een onvergeeflijke en onomkeerbare daad zijn. Daardoor veranderde de algemene stemming onder de soldaten, zoals altijd gebeurde wanneer de kapitein redenen vond om extra voorzichtig te zijn en zwaardere straffen op te leggen voor ongehoorzaamheid.

Clodius kwam op Bourne af en berispte hem: "Kapitein, uw zwaard kan vergeven worden, maar deze mannen dragen kruisbogen! Dit is het Huis van God! U kunt dit niet toestaan—"

Bourne draaide zich om en knipte met zijn vingers naar Clodius en Greville, die midden in hun pas stopten. "Jullie twee!" Hij wees naar een verre muur van de kathedraal, naar een paar enorme stenen zuilen. "Neem jullie plaatsen daar in, achter die zuilen en tegen de muur, anders raken jullie misschien per ongeluk een verdwaalde pijl." Bourne keek hen dreigend aan.

Clodius fronste zijn wenkbrauwen toen hij de verkapte dreiging van de kapitein overwoog.

De twee monniken stormden haastig weg, stapten langs de rij zuilen en namen plaats onder een groot, uit steen gehouwen kruisbeeld van Jezus, dat tegen de muur hing. En daar...

stond daar, met de armen over elkaar, peinzend.

Bourne draaide zich naar Armond en pakte de reservehelm. Terwijl hij zijn helm opzette, fluisterde hij tegen de kruisboogschutters: "Jullie weten wat ik verwacht: geen uitzonderingen. Maar toch, geen..." De priesters zullen schade ondervinden. En mocht een van jullie de kardinaal verwonden..." "Als ik zijn perkamenten in handen krijg, zal ik ervoor zorgen dat je voeten worden afgehakt en aan de honden worden gevoerd." Bourne keek hen in de ogen en de boogschutters werden onrustig, maar de sergeant bleef onbeweeglijk. De kapitein sprak hem toe en wees naar een onbelemmerd gebied vlakbij de ingang van het oratorium: "Neem uw mannen daar precies op." 'Ja, kapitein.' Armond maakte een buiging en sprak de mannen toe: 'Volg mij.' Bourne keek toe hoe Armond de soldaten wegleidde; en in een flits van zijn geestesoog mijmerde de kapitein over de jonge, ervaren sergeant, die een versie leek te zijn van zijn vroegere, ambitieuze zelf.

De 98 soldaten bij het altaar zagen Armond en zijn eenzame groep kruisboogschutters echter in een heel ander licht. Ze zagen hoe de sergeant zijn kleine groepje op de knieën plaatste, met de wapens in de aanslag, en recht op hen mikte. Ze keken toe hoe hij instructies gaf aan zijn kruisboogschutters, terwijl hij ondertussen met een wijzende vinger naar de groep van achtennegentig soldaten wees. Ze zagen hem gebaren maken in de richting van elk van de drie ingangen van de kathedraal. Ze keken toe hoe hij om de achterkant van zijn zojuist opgestelde groep heen liep en een paar kruisbogen op de ruggen van de knielende boogschutters richtte, alvorens naar kapitein Bourne te knikken. Op dezelfde manier zagen ze hun kapitein zijn vertrouwde sergeant met een soortgelijke knik antwoorden. Toch kenden ze de routine; en de achtennegentig mannen waren nu volledig aangemoedigd om elk bevel op te volgen.

"Het beweegt!" riep Grate vanuit de kuil. Bourne naderde het gat om het beter te kunnen inspecteren.

In de holte stapte Blasi dicht naar Grate, die de kandelaar dicht bij het geëtste oppervlak van de Poortsteen hield. In de doodse stilte van een treurig moment fluisterde de monnik: "Daar." Grate wees naar het glanzende, zwarte oppervlak – naar de weerspiegeling van de hoge, stille vlammen van de kandelaar die hij hoog hield. "Kun je de weerspiegeling van het vuur zien; hoe het buigt?" En hoewel er geen windvlaag over hem heen waaide, rilde Grate van een plotselinge kou die de lege ruimte van de kuil leek te vullen. Hij keek over zijn schouder en zag dat de wanden van de put nu volledig glinsterden van de waterdruppels, die zich plotseling tegen het vuile oppervlak hadden afgezet. 'Blijf stil staan,' blafte Blasi. Hij streek met zijn vingertoppen over het koude oppervlak van de Poortsteen; deze stond stevig – volkomen solide. Toch wiegde het gegoten beeld van het kandelaarlicht, alsof het spiegelbeeld van de vlammen door rimpelend water bewoog. 'Inderdaad,' mompelde Blasi, terwijl hij het oppervlak nauwkeuriger inspecteerde. Vervolgens leunde hij achterover en deinsde haastig een paar stappen achtere

vanaf de poortsteen. "Wat is dit?"

Op een veilige afstand waren Blasi en Grate getuige van een onnatuurlijk verloop van de gebeurtenissen, waarbij rij na rij van de gegraveerde inscripties op de poortsteen verdwenen. Van rechts naar links en van boven naar beneden leken de gegraveerde symbolen, regel na regel, weg te spoelen en slechts een glad oppervlak van zwart en glinsterend steen achter te laten. En nadat alle inscripties waren vervaagd – toen alle vlakken van de poortsteen zo glad waren als zwart glas – spreidden zich kruipende lagen iriserende ijskristallen uit om alles te omhullen. Het nu bevroren beeld. De aanhoudende kilte in de lucht veranderde abrupt in een bittere kou toen de priesters merkten een waas op elkaars adem. Plotseling trokken ze zich terug naar de wand van de put en keken toe hoe de eens zo stijve oppervlakken van de Poortsteen begonnen te bewegen, te golven, op te zwellen en in te krimpen, alsof het hele met ijs bedekte blok op veel plaatsen tegelijk ademde. Een diep gerommel ging gepaard met een gestaag toenemende trilling onder hun sandalen, en de twee wisselden kort een blozende en een vermoeide blik uit voordat ze de trillende vloer afzochten.

Buiten de put, tegen de verre muur van de kathedraal, stond broeder Clodius naast een van de velen. massieve zuilen; en met gekruiste armen en een hooghartige houding klaagde hij in het geheim tegen broeder Greville. "In de beslotenheid van de studeerkamer van de abt heeft de kardinaal u en mij persoonlijk uitgekozen om hem te assisteren. Op dit precieze moment zouden we daar moeten zijn." "In de put, bij Zijne Eminentie." Clodius schudde zijn hoofd. "Eerlijk gezegd zou ik daar beneden moeten staan, in plaats van Broeder Grate; ik weet veel meer van de steen af dan hij!" Hij snoof. "Toch staan we hier, tegen de muur, afgezonderd van alle belangrijke gebeurtenissen, als een paar armzalige schildknepen." Hij trok een grimas van zichtbare walging. "En die Kapitein stelt mijn geduld als geen ander op de proef." Clodius zuchtte en leunde met zijn schouder tegen de zuil. "Luister nu, Greville; als ik niet zo aandachtig en attent was—"

Clodius klemde zijn kaken op elkaar en keek naar de pilaar waartegen hij leunde. Hij plaatste er voorzichtig zijn kaken op. Hij legde zijn hand ertegenaan, vervolgens beide handen, toen zijn oor, en met zijn hoofd ertegenaan gedrukt, merkte hij op: "Greville; leg je hand op deze pilaar. Greville?" Clodius keek over zijn schouder en zag dat Greville veel verder van hem af stond dan hij aanvankelijk had gedacht. Greville leunde tegen de kerkmuur met één hand omhoog, die lichtjes de voet van het aan de muur bevestigde kruisbeeld aanraakte.

'Schiet op!' riep Clodius naar Greville.

Greville verliet echter de muur niet. "Het beweegt!" riep hij, terwijl hij zijn arm liet zakken en naar het beeldhouwwerk wees. Clodius verliet de pilaar en kwam naar hem toe. Greville hield zijn hand achter zijn oor in de richting van het kruisbeeld en gebaarde Clodius om beter te luisteren. 'Hoor hoe het trilt!' Clodius boog zich voorover, kantelde zijn hoofd en hoorde een zacht en snel tikken van het beeld terwijl het tegen de muurstenen trilde.

'De pilaar trilt ook,' antwoordde Clodius, terwijl hij over zijn schouder keek naar de zuil die hij net had verlaten. Meteen wierpen beide priesters een onderzoekende blik op de pilaar.

vloer.

Greville sprak. "De muur, de pilaar, nu de vloer, misschien wel de hele kerk die beeft?"

Clodius sloeg zijn blik op naar het fresco aan het plafond. Hij merkte met een gefronst voorhoofd op: "Dat is niet goed voor de muurschildering."

Clodius onderzocht het omvangrijke, verheven schilderij. In het midden, hoog boven het altaar van de kathedraal, bevonden zich de volledige portretten van drie koningen, omgeven door een ring van blauwachtige vlammen. Buiten de ring, en deze volledig omsluitend, bevonden zich afbeeldingen van strijdende engelen met zwaarden, schilden, borstplaten en helmen. Als een vliegend leger leken deze engelen de drie koningen te verdedigen tegen een verzameling gevleugelde demonen, die allemaal groteske trekken vertoonden, vergelijkbaar met die van de verschillende stenen beelden die de bovenste terrassen van het buitenste kathedraaldak sierden.

Greville fluisterde Clodius toe: "Zeg eens, wat zou er gebeuren als hij niet de man is die hij beweert te zijn, als hij in plaats daarvan een verbond met het Kwaad heeft gesloten?"

Clodius trok een grimas en draaide zich langzaam om. "En naar wie verwijst u?"

'De kardinaal!' riep Greville uit. 'Wat als hij meer van plan is dan alleen geesten tegen de Engelsen op te roepen? Wat als hij de duivel zelf is - en alleen naar de abdij is gekomen om de steen te openen?'

Clodius deinsde achteruit. "Ben je je evenwicht kwijt? Je spreekt ketterij! In hemelsnaam, hij is een kardinaal van Avignon!"

Greville vervolgde: "En ik ben een broeder van de Lagere Concilie, maar ik ben niet bekend met de passages die hij reciteerde. Kunt u ze zich herinneren?"

Clodius boog zich voorover naar Greville en berispte hem. "Hij is niet zomaar een

conciliebroeder, maar een conciliecardinaal - met de volledige vertalingen van de Steen der Wijzen in zijn hand!

Zou hij niet veel *meer* verstand hebben van de Gatestone dan wij beiden?

'Maar toch,' drong Greville aan, 'kent u een van de passages die hij voordroeg?'

Clodius greep hem bij zijn arm en gromde in zijn oor over de oorzaak van de trilling in de vloer van de kathedraal: het was het gevolg van galopperende paarden buiten de kerk.

Daarna liet hij Greville los en bedreigde hem. "Stel mijn geduld niet op de proef! Ik wil niets meer horen van je ketterse beschuldigingen aan het adres van onze nieuwe abt. Kom nu tot bezinning, anders kosten jullie ons beiden onze rechtmatige posities als opzichters van de catacomben!"

Greville wuifde Clodius met een geïrriteerde zucht weg en keek vervolgens weg. De berispte monnik sloeg zijn armen over elkaar en staarde naar de soldaten bij het altaar, die nu naar de trillende vloer staarden. Sommigen fluisterden bezorgd en alle gelederen bewogen lichtjes, met onrustige soldaten in de gelederen.

Bourne stond met drie soldaten aan de rand van de kuil en wierp een strenge blik op zijn nerveuze manschappen voordat hij naar hen riep: "Zwijg! Houd je mond, anders..."

"De volgende man zal zijn hartstochtelijke streken uithalen aan mijn geselpaal!" Hij draaide zich om. "Armond, wees paraat; wapens gericht!" Hij draaide zich weer om. "Jullie moeten allemaal je aandacht op mij richten – niet op elkaar; niet op de vloer; niet op de priesters – alleen op mij!" Bijna honderd soldaten verstijfden als standbeelden, hun ogen gericht op de kapitein. De enige zichtbare beweging op dat moment vond plaats recht onder Bournes laarzen, op de vloer van de put.

In het gat trok kardinaal Blasi zich terug naar de muur en tastte naar een bungelend touw, maar vond slechts een glad, koud oppervlak dat nu bedekt was met condens. Broeder Grate streek met de kandelaar over de glinsterende muur terwijl hij naar het touw zocht. Onmiddellijk bewogen de vlammen van zijn kandelaar weg van de muur en in de richting van de poortsteen. Grate hief zijn hoofd op, doorzocht de bovenste randen van het gat en ontdekte dat, net als het licht dat hij vasthield, alle kaarsvlammen van de De omringende vloerkandelaars hielden eveneens naar het midden van de kuil. 'Kapitein! De kabel!' riep Blasi, terwijl hij een handvol zwart vuil aan zijn gewaad veegde en mompelde. Vervolgens wierp hij een snelle blik over zijn schouder naar de bolle poortsteen. 'Nu, alstublieft!' Een soldaat liet haastig het touw zakken, terwijl Bourne Blasi instrueerde: "Schuif je voet in de lus van het touw." Blasi greep het touw vast, toen—

"Psss!" Het plotselinge geluid van een oorverdovende luchtstroom ging gepaard met een aanhoudend gesis dat leek op het openbarsten van een vulkaan. De twee priesters wierpen zich opzij. Tegen de muur. Grates kandelaar raakte de bodem van de put en de vlam doofde. Blasi was de vertalingen van Naramsin kwijt; de stapel pagina's lag verspreid. Plotseling klauterde hij over de vloer, zelfs op handen en knieën, om de gevallen pagina's te verzamelen; hij hield echter de poortsteen en het gat in het midden ervan, dat zich nu vulde, nauwlettend in de gaten. met een kolkende zwarte mist. De woelende duisternis golfde en rookte voordat ze als een dichte wolk uit de Poortsteen stroomde. Blasi greep de laatste losse pagina en sprong naar voren. De muur, toen de dichte mist over de bodem van de put kroop en zijn voeten in absolute duisternis hulde. Het leek alsof de hele bodem van de put verdwenen was, volledig opgeslokt door de zwartste schaduwen.

Blasi greep het touw vast terwijl platen ijs, donker van roet, langs de muur naar beneden gleden. Hij hief het touw op. Hij greep zijn sandaal vast en worstelde met de lus aan het uiteinde van het touw, wanhopig op zoek naar houvast. De zwarte mist steeg tot aan zijn heupen. "Trek—lieve God! Til me eruit!" Hij propte de bladzijden van Naramsin tussen zijn tanden en klemde zich vast aan het touw. Grate gilte het uit terwijl hij met grote passen door de bijtende wolk liep. "Het brandt! Het is vuur!" Van boven klonk Bournes stem: "Jullie twee – trek aan het touw! Jij – haal er nog een! Opschieten!"

'Nu!' schreeuwde Blasi door zijn tanden. De soldaten begonnen hem uit het gat te hijsen, terwijl er bloedblaren op zijn benen verschenen. Grate sprong bovenop Blasi en de

Een plotselinge ruk aan het extra gewicht slingerde een van de twee soldaten gillend de put in, waarbij hij met een walgelijke plof door de mist heen drong. De overgebleven soldaat schreeuwde het uit toen het snel wegglijdende touw de binnenkant van zijn handen verschroeiende. Samen gleden de priesters terug in de tot aan hun middel reikende mistwolk.

'Verdomme, kardinaal!' schreeuwde Bourne terwijl hij het touw vastgreep om zijn gevallen soldaat te vervangen. Hij riep nog zes mannen bijeen. 'Aan dit touw! Nu!' Voeten klauterden En het touw spande zich aan op hetzelfde moment dat Blasi Grate van zich afduwde. De priester struikelde achteruit en verdween in de opwellende mist. Alleen, aan het touw, gleed Blasi langs de wand van de put omhoog. Soldaten trokken hem in veiligheid, terwijl ze tegelijkertijd een tweede touw in het gat gooiden. Blasi rolde op zijn rug en greep naar zijn dijen. Donkere vlekken drongen door de samengeperste delen van zijn kleren. Hij verstijfde van de pijn en hapte naar adem, de bladzijden nog steeds tussen zijn tanden geklemd. Een soldaat knielde over hem heen en reikte naar de zoom van zijn gewaad.

' Raak me niet aan!' riep Blasi, met een afkeurende grimas.

Clodius riep van verre: "Wat scheelt er met je, kapitein? Haal Broeder Grate daar weg ! Hij moet sterven!"

Bourne draaide zich om en brulde naar Armond: " Als hij , terwijl hij naar Clodius wees: "Als die man..." beweegt of spreekt, laat hem vallen!"

Grate, die zich nog steeds in de kuil bevond, krabbelde overeind. Hij strompelde rond, tastend in het rond, hoestend en verblind door de bijtende mist die nu gelijkmatig tot aan zijn borst opsteeg. Bourne brulde: "Onbekwame klootzakken! Hij kan niet zien! Breng dat touw dichterbij —geef het aan mij!" Hij rukte het touw uit de handen van zijn soldaten, liep om de rand van de kuil heen en gooide het erin terwijl hij naar Grate riep: "Deze kant op; ja: loop naar het touw; ja; blijf komen; ik ben hier!"

Grate vond het touw en klemde zich eraan vast, terwijl hij nog steeds stikte in de brandende mist. 'Trekken!' riep Bourne naar de rij mannen achter hem. Ze leunden allemaal achterover.

Grate klom met behulp van een touw langs de wand van de put omhoog. Halverwege de veiligheid liet Grate's huid los van zijn armen en plakte aan de wand van de put vast als nat tissuepapier. Vlees rolde uit zijn samengeknepen armen. Hij balde zijn vuisten en gleed langs het touw naar beneden, tuimelend terug de mist in. Bourne zag het uiteinde van het touw, zonder lus, en blafte: "Breng me het andere touw!"

Grate sprong opnieuw overeind, met alleen zijn kin boven de mist. Maar net als de huid op zijn armen, die nu verdwenen was, ontbrak ook het vlees van zijn oren – volledig opgelost . Doof en blind rende hij nu wanhopig rond de put, zijn armen grepen de wanden af op zoek naar een touw. Hij viel. Weer stond hij op. Bourne maakte zich klaar om het andere touw te gooien, maar hield zich in. Hij riep de priester niet; hij kon het niet. Hij herkende de bewegende rode bol zelfs niet als een mannenhoofd . Toch schreeuwde Grate het uit van angst, de toon van zijn stem nu vreselijk veranderd door de bijtende mist. En als er ooit een reeks kreten was die zelfs doorgewinterde soldaten voor altijd in hun geheugen gegrift zouden kunnen staan –

Vanuit hun positie konden de 92 soldaten bij het altaar de gruwelijke gebeurtenis die zich op de bodem van de put afspeelde niet zien; ze konden alleen maar toekijken hoe de wanhopige priester smeekbeden uitte, kreten die van een levend verbrande man. De soldaten kregen tranen in hun ogen, hun hart bonkte in hun keel, hun ademhaling versnelde. Toch bleven ze standvastig, wachtend op een eventueel bevel.

De laatste kreten van Grate vervaagden tot wat meer dan gorgelende geluiden voordat de dichte mist hem uiteindelijk meesleurde. Bourne liep snel naar Blasi toe, die nu op de grond lag. Hij lag op zijn zij, kronkelend van de pijn terwijl hij de bladzijden omsloeg, op zoek naar orde in de verzen. Bourne boog zich voorover en gromde naar hem: "Die man is gewoon als een kaars gesmolten in die..." "Verdomme—wat je ook hebt opgeroepen!" Bourne boog zich dichterbij Blasi toe. "Is dat jouw gezegende leger van Geesten—een zwarte mist? Luister goed, Kardinaal; ik heb een man door jouw toedoen verloren en ik zal er geen tweede verliezen! Je moet hier opstaan en de schade herstellen, anders laat ik mijn mannen de plaat over het gat trekken." Hij draaide zich om naar de zes mannen die hij van de touwen had geroepen en beval hen terug te keren naar hun oorspronkelijke posities.

'Dat kun je niet doen!' protesteerde Blasi, hijgend. 'Ik moet de juiste passages reciteren om de steen te sluiten. Maar we kunnen hem niet sluiten voordat de Geesten verschijnen en ik ze oproep tegen de Engelsen bij Crécy!'

"Doe het dan nu! Zeg de verzen op! Stuur ze weg en ik zal de steen eroverheen trekken!"

"Er zijn geen geesten om op te roepen. Geef ze meer tijd. De mist zijn ze niet!"

'Hoe kun je daar zo zeker van zijn? Heb je ooit een geest gezien?'

"Nee, dat heb ik niet! Maar ik heb wel veel mist gezien!"

"En ik heb genoeg gezien en gehoord!" schreeuwde Bourne. "Ik ben van plan de deur te sluiten – met of zonder vers!"

'Luister naar me, Bourne,' schreeuwde Blasi van de pijn. 'Het over de put trekken van de plaat zal de steen niet sluiten. Zelfs als je de steen bedekt, zal hij onder de plaat open blijven. Alleen de juiste verzen zullen hem sluiten!'

"Ofwel vind je die verzen van jou terug, ofwel word *ik* het vers dat die verdomde plaat dichttrekt!"

'Nee, absoluut niet! Je kunt de steen niet opjagen – en mij ook niet! In godsnaam, kapitein, kijk naar me! Ik kan nauwelijks ademhalen van de pijn!' Hij sloeg de bladzijden weer om en bladerde er met trillende vingers doorheen. 'Nog een moment, smee ik je,' kreunde hij, terwijl de tranen over zijn wangen rolden en hij bijna gek werd van de brandende pijn in zijn benen.

'Ik heb geen moment te verliezen, kardinaal! Die mist stijgt nu al op! Als die uit het gat ontsnapt, heb ik mijn kans gemist om de plaat te sluiten. Mijn mannen staan klaar en ik heb elk moment de tijd. Nu, of u—'

"*Woosh!*" Bourne draaide zich om naar een plotselinge luchtstroom die uit de kuil kwam.

'Houd je posities vast!', riep hij naar zijn mannen. De kapitein inspecteerde het schemerige gat. De vlammen van alle omringende vloerkandelaars waren nu gedoofd. Een ijzige bries kwam uit de holte. Op de kap van het altaar wapperden wandtapijten in de aanhoudende wind.

'Nee! Vang ze!' schreeuwde Blasi, terwijl hij tastend naar de verspreide pagina's greep die over de vloer waaiden. Verschillende papieren werden echter door een windvlaag meegesleurd en belandden in de kuil. Hij rolde overeind en drukte een verwarde stapel pagina's tegen zijn borst. 'Kapitein, hoe verwacht u dat ik ... met deze wind... ik kan het niet regelen...'
Bourne onderbrak hem en riep over zijn schouder: "Als je faalt, zal ik je plaatsens..."
U bent gearresteerd, en u zult met mij terugkeren naar Parijs en Zijne Majesteit de Koning vertellen over deze gruweldaad die de Kerk in het geheim heeft begaan."

Blasi kreunde toen hij wankelend overeind kwam. Hij strompelde weg van de kuil, met een grimas op zijn gezicht, terwijl hij de bladzijden wegdroeg van het winderige gat.

Bourne riep, terwijl hij dichterbij de put kwam: "Wachters bij de deuren; jullie zullen mijn fakkeldragers zijn! Verlaat jullie posten en haal nieuwe manschappen van de binnenplaats – zeven gewapende mannen om de buitenkant van elk van de deuren die jullie nu bewaken te beveiligen. Zeg hun dat iedereen die de kerk probeert binnen te komen, neergehakt zal worden! Nu, wegwezen!" Onmiddellijk renden de wachters weg en sloegen drie kathedraaldeuren dicht. Bourne keek over zijn schouder. "Armond, houd alles in de gaten wat beweegt!" Hij draaide zich om. "Mannen bij de touwen; maak je klaar om als één man te trekken." Vervolgens, met zijn gebroken dolk in de hand, naderde Bourne voorzichtig het gat.

Aan de andere kant van de kathedraal veegde Greville de tranen van zijn wangen, haalde diep adem, keek op van de vloer en wendde zich boos tot Clodius, die hij vroeg: 'Nu broeder Grate dood is, geloof je dan echt dat de vloer nog steeds trilt door de galopperende paarden buiten de kerk?'

Clodius keek hem met samengeknepen ogen aan, sloeg zijn armen over elkaar en leunde met zijn schouder tegen de pilaar. 'Let op je woorden, Greville. Behalve mezelf een kogel in de rug laten schieten, kon ik niets doen om Grate te redden. En waarom heb jij niets gedaan?' Clodius schudde zijn hoofd. Hij keek hem op zijn hoofd en vervolgde: "Bovendien hebben we er nooit op aangedrongen dat hij in die put zou afdalen." De keuze was geheel aan hem – en hij deed het alleen maar om in de gunst van de kardinaal te komen. "Nu, houd je gesnik in bedwang en praat wat zachter, anders worden we allebei doodgeschoten!" Clodius hoestte en richtte zijn aandacht op de kuil. Er viel een moment van stilte tussen hen.

Greville fluisterde uiteindelijk: 'Er gebeurt iets in de holte. Alle kandelvlammen zijn gedoofd. En ik voel een aanhoudende bries.' Hij keek Clodius recht in de ogen. 'We moeten de kerk uit glippen, nu de bewakers niet bij de deuren staan en de kapitein ons de rug toekeert.'

'Zie je wel?' Clodius wees onopvallend de kathedraal over terwijl hij opnieuw hoestte. 'We halen de deuren niet eens.'

Greville keek over de schouder van Clodius en zag Armond recht naar hen terugkijken. Greville fluisterde tegen Clodius: "Maar hij zal ons niet eeuwig blijven observeren. Misschien gaan we op de grond zitten, dan draait hij zich misschien om?"

Clodius bezweek opnieuw aan de aanhoudende hoest. Greville bekeek vanuit zijn ooghoek de onbewaakte voorkant van de kerk. Met een rollende blik zocht hij naar een geschikte vluchtroute en volgde de buitenmuur volledig. Daarachter zag hij het stenen kruis aan de muur, waaraan het beeldhouwwerk hing. van een gekruisigde Jezus - het hangende beeld zwaaide heen en weer als een langzaam bewegende slinger.

Greville nam even afstand om het van dichterbij te bekijken en riep toen uit: "Zie je het bewegen?" Wijzend naar het wiebelende kruisbeeld keek hij naar Clodius, die nog steeds met zijn hand voor zijn gezicht zwaaide en hoestte. Pas toen, in een nieuwe lichtinval, zag Greville het. Een dun laagje stof dwarrelde neer op Clodius, afkomstig van de bovenste randen van de zuil. Beide priesters keken meteen op, op zoek naar de bron van het stof. 'Het is losse mortel,' zei Clodius. Hij deed een stap achteruit bij de pilaar, schraapte zijn keel en keek naar het hoge plafond voordat hij terugkeek naar Greville, die doodsbang stond, met zijn hand voor zijn mond, zijn ogen wijd open en starend naar de plafondschildering. Clodius volgde zijn blik en zag op het hoogste punt van het plafond de drie geschilderde koningen, die hun hoofd leken te hebben gedraaid en recht naar beneden starden, naar hen beiden.

'Dat kan niet,' mompelde Clodius, terwijl hij zijn voorhoofd vasthield. 'Het is slechts een muurschildering. Door de belichting, of misschien het stof, lijkt het alsof hij beweegt.' Beide priesters trokken zich terug achter de rij zuilen, richting de muur van de kerk. Greville fluisterde: 'Lieve God, wat hebben we toch gedaan?'

Drie kathedraaldeuren gingen open en sloegen weer dicht. Bourne knielde naast de put en tuurde in de donkere diepte, toen zes soldaten met twaalf fakkels hem omsingelden. Onder de dansende fakkelvlammen wapperden hun haar en kleren in de zachte bries; en nu het gat verlicht was, sprong Bourne overeind. "Terugtrekken!" riep hij, terwijl hij met zijn armen naar zijn mannen zwaaide en een paar stappen achteruit deed, om vervolgens op een veilige afstand te stoppen en de verrassende nieuwe vorm van de Poortsteen te bekijken, die nu de ruimte van het gat domineerde.

In het flikkerende fakkellicht en de ijzige bries vormde zich mist op de adem van de soldaten. Bourne onderzocht een kolkende kolom, die eruitzag als een kleine, stationaire tornado die op de plaats van de poortsteen stond, precies in het midden van de bodem van de kuil, slechts iets hoger. hoger dan de vloer van de kathedraal. De top van de zwarte, wervelende kolom was even breed als de basis; en hoewel het midden hol leek, was de opvallende holte te donker om erin te kijken. Echter, nabij de meer verlichte rand van de put merkte Bourne op dat de inktzwarte mist, die eerst dreigde over de randen van het gat te stromen, zich nu terugtrok en lager tegen de putwanden zakte, dieper het gat in, alsof hij geleidelijk door de wervelwind naar binnen werd gezogen. En in de verdwijnende mist kwam de bodem van de put in beeld, die de uitgestrekte, levenloze silhouetten van een priester en een soldaat onthulde. Bourne

Hij riep zijn fakkeldragers bijeen. In de opkomende wind spatten gloeiende kooltjes uit de fakkelvlammen. Bourne hield zijn dolk getrokken en gereed terwijl hij dichterbij de kuil sloop.

Ze stopten vlak bij de rand van het schemerige gat. Een soldaat hield zijn fakkel hoog en wees naar beneden. "Kapitein, ze leven nog!" Bourne keek toe hoe de schimmige figuren op hun rug rolden. De twee silhouetten leken om de beurt naar de voet van de wervelwind te rollen, steeds sneller naarmate ze dichterbij kwamen. De kapitein stond op het punt om touwen te vragen toen hij beseftte dat ze niet uit zichzelf bewogen. De lijken gleden over de vloer en de wervelwind slokte ze op.

Meteen klonken er bonkende geluiden uit het constante gezoem van de wervelwind – doffe dreunen, als grote klompen modder die herhaaldelijk tegen elkaar botsten. Bourne deinsde achteruit. Hij staarde naar de dichtstbijzijnde wand van de vortex, waar zwarte, onregelmatige vormen tevoorschijn kwamen en de buitenrand omhulden, alsof ze elkaar door de roterende kolom achtervolgden. De gladde randen van de zwarte wervelwind maakten plaats voor een hobbelig oppervlak van donkere, onregelmatige vormen. Toen zwaaide er een stuk uit, nog steeds vastzittend aan de wervelwind. Rond en rond cirkelde het uitstekende deel langs de kolom, los en volledig uitgestrekt. Op dat moment, door de vage waas van een wervelende beweging, herkende Bourne het vliegende ding als een slappe, zwaaiende arm, en pas toen ontdekte hij dat de hele kolom was veranderd in een strakke verzameling zwartgeblakerde, ronddraaiende lichaamsdelen.

Bourne liet zijn dolk vallen; die kletterde op de vloer. Hij gooide zijn handen in de lucht, ogenschijnlijk verslagen, en sprak een nabijgelegen soldaat toe met een geforceerde, tevreden uitdrukking: "Zijne Majesteit de Koning heeft mij verzekerd dat ik van mijn verblijf in het gezelschap van goede monniken in een vredige abdij mag genieten – volop eten, gezegende abdiwijnen – misschien een everzwijnjacht en een braadstuk voor de manschappen –" Bourne greep de soldaat bij zijn vest, zijn ogen priemend, en wees met een wijzende vinger naar de draaiende zuil. "Wat – in godsnaam – is *dat*?" Bourne duwde de sprakeloze soldaat opzij, liep weg en liep haastig in een cirkel, terwijl hij zijn haar uit zijn ogen hield en de verste uithoeken van de kathedraal afspeurde. "Genoeg hiervan! Kardinaal? Armond, waar is de kardinaal?"

Aan de andere kant van de kerk veegde sergeant Armond een waterig oog af aan zijn arm. Hij vloekte zachtjes op het fijne stoflaagje dat gestaag van boven naar beneden dwarrelde en zich over hem en zijn kleine groepje kruisboogschutters verspreidde. "Ik zie de kardinaal niet, kapitein," riep Armond, terwijl hij met zijn ogen knipperde en zijn twee kruisbogen opnieuw op de ruggen van zijn mannen plaatste.

Knal! Een grote steen viel van het plafond en spatte uiteen op de vloer, slechts een paar meter voor de groep. Twee van de kruisboogschutters sprongen overeind.

Armond stormde naar voren. 'Dwing me niet,' gromde hij, terwijl hij een kruisboog tegen hun nek drukte. 'Neem jullie posities in.' De mannen zakten terug op hun knieën.

Ze richtten hun wapens op de soldaten bij de touwen. Armond trok zich terug, zijn beide bogen op hen gericht. Zijn ogen waren echter elders – op de twee monniken aan de overkant van de kathedraal – om te voorkomen dat hij een andere priester uit het oog verloor en zijn kapitein nog verder teleurstelde.

Clodius en Greville bewogen nerveus heen en weer terwijl ze in de richting van de kerkdeuren staarden. Meteen draaiden ze zich om en zagen Armond een van zijn kruisboogschutters instructies geven. De knielende soldaat zwaaide zijn wapen naar de monniken.

"Hij zal ons neerschieten!" riep Greville uit, terwijl hij Clodius stevig bij zijn gewaad greep.

Clodius berispte hem: "Misschien wel – vanwege jou!" Hij duwde Greville weg. "Omdat je je niet kunt beheersen, is er nu een kruisboog op ons beiden gericht." Hij snoof en trok zijn neus op naar het plafond, zichtbaar minachtend.

Greville klaagde: "We zijn hier niet veilig! De stenen van de boog vallen naar beneden—"

'Moeder van Jezus,' mompelde Clodius plotseling, terwijl hij naar het plafond staarde. 'Dit kan niet waar zijn.'

Hoog boven het altaar, onzichtbaar voor iedereen behalve de twee priesters, leken de drie koningen van de muurschildering tot leven te komen. Ze schudden hun hoofden, hun gezichten vertrokken in uitdrukkingen van extreme pijn. Maar plotseling bevroor hun bewegende beelden, met open monden en wijd opengesperde ogen, terwijl ze nu neerkeken op Clodius en Greville. Op dat moment begonnen hun bevroren gezichten te knetteren en te verbranden, waarbij een wolk van verdwijnende rook en een regen van verkoolde verfschilders vrijkwam die als zwarte sneeuw naar de grond dwarrelden. Pas toen keken de soldaten op, op zoek naar de oorsprong van de as die zich over hen had verspreid.

Clodius hoestte en wuifde met zijn hand voor zijn gezicht, in een poging een fijne nevel van neervallend stof weg te vegen. Vervolgens zocht hij naar de oorzaak van de scherpe, knallende geluiden, zoals die van oververhitte stenen die in koud water breken, en hij ontdekte scheuren die zich over het hele oppervlak van de enorme pilaar uitstrekten, die naast hem uittorende. Hij stapte weg van de zuil en inspecteerde deze van een afstand, waarbij hij een stofwolk zag die langs het gebogen oppervlak naar beneden dwarrelde. Plotseling werden de spleten breder en braken grote brokken steen van de zuil af, die met een oorverdovend lawaai op de vloer neerstortten en onmiddellijk de aandacht van alle ogen in de kathedraal trokken. Terwijl stukken van de zuil loskwamen, door het stof en het vallende puin, merkte Clodius op dat het afbrokkelen van de zuil niet willekeurig was, aangezien een blootgelegd gedeelte van diep De ononderbroken steen verscheen als het gladde oppervlak van de zijkant van een gigantisch, in steen gehouwen been.

Terwijl de stenen naar beneden regenden, werd het de monnik duidelijk dat er geleidelijk een torenhoog standbeeld tevoorschijn kwam vanonder de vallende scherven. De kolossale figuur was die van Een in harnas gehulde reus, die een lang zwaard vasthield. Zijn andere hand rustte onder een stenen blok dat het dak van de kathedraal ondersteunde. Met een rok van dunne pantserplaten droeg hij Spartaanse gevechtscloeding, die deed denken aan die van een oude Romeinse krijger.

Gebogen platen bedekten zijn onderbenen en bovenarmen en zijn volledige helm was aan alle kanten rond, waarbij het hoogste deel van zijn hoofddekseel naar boven toe spits toeliep. Tussen zijn brede lippen bevonden zich scherpe punten van rijen gekartelde tanden en een enkel cyclopisch oog prijkte in het midden van zijn voorhoofd.

Greville haastte zich langs de rij pilaren en ging verscholen staan tegen de buitenmuur van de kathedraal. Hij wendde zijn blik af van het torenhoge Cycloopbeeld en keek naar een merkwaardige beweging die hij vanuit zijn ooghoek waarnam. Daar, tegen de muur, recht naast en net boven hem, hing het gebeeldhouwde kruisbeeld, met zijn stenen gelijkenis van Jezus – het bewoog. Greville staarde naar het Jezus-achtige beeldje; de borstkas ging snel op en neer, alsof het moeite had met ademen. De monnik kreunde in zichzelf en gleed langs de muur naar beneden. Overmand door emoties krulde hij zich op tot een bal, om vervolgens te huilen en te bidden dat hij zou ontwaken uit wat hem een vreselijke droom leek – om zich plotseling in de rust van zijn slaapzaal te bevinden. Clodius schreeuwde naar Bourne terwijl hij naar het nieuwe Cycloopbeeld wees: "Kijk ernaar, kapitein! In godsnaam, bent u gek geworden? Uw soldaten kunnen er niets tegen doen! We moeten nu vertrekken!"

Bourne stond echter met zijn rug naar Clodius. De kapitein schreeuwde bevelen naar een soldaat bij de altaartouwen die inmiddels zijn touw had losgelaten en uit de formatie was gevallen. "Verlaat je post niet! Keer nu terug naar het touw!" In plaats daarvan vluchtte de soldaat, rennend naar de kathedraal. De kapitein draaide zich razendsnel om en riep: "Armond!" Plotseling klonken er gewerschoten, vlogen de pijlen in het rond en struikelde de man op de grond met meerdere pijlen in zijn rug. Hij kronkelde, stikte en stierf. Pas toen sprak Bourne Clodius toe en wees met een wijzende vinger naar hem: "Zwijg, priester; *ZWIJG!*"

Bourne draaide zich om en streek door zijn wapperende haar, dat hij achter zijn oren vastzette. Hij liep naar zijn fakkeldragers toe: "Kom met mij naar het gat! Bescherm jullie vlammen tegen de wind! Verzamel je en houd de fakkels brandend; elke vlam steekt de volgende aan!" Hij naderde de rand van de put. In het zwakke licht van de tegen de muur gerichte fakkelvlammen zag hij scheuren ontstaan in de putwanden, die omhoog klommen en over de bovenste rand van de holte heen reikten. De scheuren straalden echter nog steeds uit vanaf de poortsteen, door de hogere kathedraalvloer, zelfs tot onder zijn laarzen. Bourne deed een stap achteruit. "De kuil," kreunde de draaiende trechter, "het geluid werd steeds harder naarmate hij snelheid leek te winnen." In het gekreun klonken de steeds luider wordende kreten van vele geschreeuw, die samen een massale samenkomst van onmetelijk lijdende vormden – als een brullend koor van duizend gekwelde zielen.

Bourne schreeuwde: "Waar is de kardinaal?" Zijn blik bleef echter gericht op het zwarte, ronddraaiende monster van samengeperste lichaamsdelen dat zich nu voor hem bevond. Toen gaf hij het bevel: Terwijl hij soldaten van de put wegduwde en zijn fakkeldragers boven het lawaai uit schreeuwde: "Val!", riep hij: "Val!"

Terug! Allemaal, behalve jullie drie – houd jullie licht erop gericht. Jullie twee; ik wil meer fakkels in deze kerk! Zorg daarvoor! En jij; neem je plaats in bij de touwen!" riep hij naar Armond. "Wees paraat!" Toen brulde hij naar al zijn mannen terwijl hij achter hen cirkelde: "Op mijn teken; we sluiten de plaat! Stel je weer netjes op zoals voorheen! Houd dezelfde pas aan. En als ik ook maar één van jullie zie die zijn hoofd tegen me opheft—" Maar de kapitein hield zijn mond, draaide zich langzaam om in de richting van de put en staaarde naar een gladde, karmozijnrode vorm die langzaam oprees uit het midden van de wervelende kolom donker vlees.

~*~

Aan de andere kant van de kathedraal liet Clodius Greville in de steek en vluchtte naar de kerkdeuren, toen een pijl uit een kruisboog de rotswand raakte. Vonken spatten eraf, op armlengte afstand. Clodius' gezicht overtuigde hem er abrupt van om zich terug te trekken en zijn ontsnappingsplan te heroverwegen. Hij trok zich terug naar Greville, die nog steeds angstig op de grond lag. Van een afstand zag hij de kruisboogschutter zijn wapen herladen en opnieuw op hem richten. Clodius bewoog zich voorzichtig naar Greville toe, terwijl hij nu de reusachtige Cycloop, met zijn hoofd naar beneden gericht, nauwlettend in de gaten hield. Het leek alsof het standbeeld de priester bestudeerde met zijn ene onbeweeglijke stenen oog. Clodius troostte Greville met een klopje op zijn schouder. "Kom tot jezelf. Je moet sterk zijn als ik je wil helpen ontsnappen."

Greville ging rechtop zitten en veegde zijn ogen af. 'Ja, weg hier. Ik wou dat ik... ja, we gaan weg.' Grevilles glazige ogen rolden rond, alsof hij iets zocht, ergens in de kerk, maar het niet kon vinden. Toch leken zijn ogen alles tegelijk te ontdekken, alleen in een heel ander licht. Hij mompelde: 'Ik ben moe. Ik moet terug naar de slaapzaal om uit te rusten voor de ochtendvespers.'

'Inderdaad.' Clodius stemde in met Grevilles onzinnige suggestie, om de monnik niet nog meer angst aan te jagen met nieuwe ideeën over hun vreselijke omstandigheden. 'En dat zou je ook moeten doen.' Het is tijd om te vertrekken, zodat u vrede en rust kunt vinden vóór de ochtendvespers. Greville keek op naar Clodius, maar zijn blik dwaalde over Clodius' schouder naar het verre plafond. Zijn lege blik bleef gefixeerd op de wervelende beelden van het uitgestrekte fresco. Hij zag gevleugelde demonen engelen doden. Hij zag vliegende duivels een cirkel van blauwe vlammen binnendringen, hun zwaarden hoog in de lucht terwijl ze drie gezichtsloze koningen onthoofden. Verward glimlachte Greville zwakjes en knikte, alsof hij de gruwelijke gebeurtenissen tegen het plafond accepteerde.

Clodius sloeg Greville. "Kijk me aan! We vertrekken nu! Zodra ik zie dat het juiste moment is aangebroken, verwacht ik dat jullie je naar de deuren van de kathedraal haasten. Niet vertragen of stoppen! Doorgaan!"
Let op alles, behalve de deuren; ik zal vlak achter je zijn. Begrijp je me?

'Ja, ik moet gevallen zijn – maar ik kan nog wel opstaan. Zullen we nu gaan?' vroeg Greville, terwijl hij Clodius zijn hand toestak om hem overeind te helpen. Een harde klap klonk van achteren, en ze draaiden zich tegelijkertijd om. Ze zagen dat het grote stenen kruisbeeld van de muur was gevallen. De resten lagen verspreid over de vloer als een hoop verbrijzelde stukken.

fragmenten. Maar van al die verspreide scherven was er geen enkele die een herkenbaar deel van het geheel vertegenwoordigde. voormalig beeld van Jezus, aangezien elk gebroken stuk slechts toebehoorde aan wat ooit het gebeeldhouwde stenen kruis was. Hun handen ineengeklemd begon Clodius Greville overeind te trekken, toen—

'Sss!' Van achter Clodius klonk een scherp, spugend geluid, als dat van een boze kat. Clodius draaide zich om, net toen Greville achteruit deinsde, en beide monniken vielen op de grond. Ze bleven stokstijf zitten, met grote ogen en verbijsterd, hun gewaden wapperend in de wind van de kathedraal. Ze staarden in het gezicht van wat elke heilige man zou kunnen beschouwen als een onuitsprekelijke gruwel. Voor hen stond het stenen beeldje, dat voorheen aan het gebeeldhouwde kruis was bevestigd. Nu stond het los, en was het ongeveer zo groot als een kleine hond. Zie het leek op dat van een jakhals. Afgezien van de naaldachtige tanden bleef de kop echter onveranderd en in overeenstemming met de eerdere afbeelding van de gebeeldhouwde Jezus, compleet met doornenkroon. En in tegenstelling tot de voorpoten, die wijd uit elkaar stonden, rechtop en onbelemmerd, De achterpoten lagen achterover op de grond, beide leken aan elkaar genageld te zijn en vast te zitten aan een groot restant van het voormalige stenen kruis. Het groteske beeld kroop naar hen toe, terwijl het zijn achterovergebogen achterhand en het nog steeds eraan vastzittende stuk steen meesleepte. Clodius en Greville klauterden weg van de naderende stenen figuur.

'*Gebrul!*' Een bulderende stem van de dreigende Cycloop galmde door de kathedraal en overstemde even elk ander geluid. Clodius zag de reus hem aanstaren met zijn ene grote oog. Het beeld liet zijn hand van het plafond los, hief met de andere een enorm zwaard op en begon van de hoekige voet van de zuil af te stappen, toen beide priesters opsprongen en naar de muur klauterden. De stenen reus stampte met zijn sandaalvoet op de vloer van de kerk, waardoor er scheuren in de plavuizen ontstonden die zich onder zijn hiel verspreidden. Dakstenen en stof dwarrelden neer op het bewegende beeld. Plotseling stortte het ongesteunde deel van het kathedraaldak in en in de donderende chaos viel een enorme puinhoop bovenop de reus.

De Cycloop verbijzelde onder de plotselinge kracht en stortte in een lawine van gruis en stenen op de grond. Een enorme stofwolk rolde over de vloer, terwijl de wind hem opblies en overal verspreidde, waardoor het zicht op de kerk volledig werd belemmerd. Op de grond scharrelde de stenen jakhalsfiguur rond, terwijl hij het gebroken stuk kruis achter zich aan sleepte. Hij stormde naar het midden van de kathedraal en dook in de gedeeltelijk afgesloten put. Als een etterende plaag verslond de hel de kathedraal, geen enkel heilig icoon werd gespaard. En het raadselachtige moment veranderde in een steeds erger wordende nachtmerrie.

'*Optrekken!*' riep kapitein Bourne. Soldaten trokken en touwen spanden zich terwijl de altaarplaat verder naar voren schoof en over de gebarsten vloer schuurde. In de loeiende wind en het opwaaiende stof stonden de mannen bijna doof en blind. Met een derde van de kuil bedekt onder een langzaam oprukkende plaat, sisten steeds groter wordende spleten in de vloer.

Er kwamen dikke, ijskoude mistwolken opzetten. Een man slaakte een kreet die nauwelijks hoorbaar was. **Meteen zag Bourne een lege plek in de gelederen – en een grote scheur in de vloer waaruit een kolom mist en ijskristallen opsteeg. Hij schoot door de gelederen heen.** en sprong over de zich uitbreidende scheuren in de plavuizen. Maar hij was te laat; hij kon zijn soldaat niet eens vinden in de diepe spleet die tot in de diepten van de hel leek te reiken. Hij schreeuwde naar de rest van de werkloze mannen, die nu paren vlamloze fakkels vasthielden: "Omcirkel onmiddellijk achter de formatie! Als een van ons valt, neem dan onmiddellijk die positie in!" Hij draaide zich naar de verre muur. "Armond; wees klaar om het commando over te nemen!" Terwijl de mannen hun fakkels lieten vallen en zich uit de kuil haastten, ging Bourne over de spleet in de vloer staan. Hij haakte zich vast aan het touw, in plaats van zijn gevallen man, en waarschuwde alle soldaten aan de touwen: "We trekken als één en sterven als één!"

'Opheffen!' riep Bourne. Blauwachtige knokkels grepen zich vast aan touwen. Rillende mannen sisten en kreunden. Opnieuw schoof het altaar langzaam naar voren. Hagelstenen spatten uit de wervelende kolom en bekogelden elke soldaat. De mannen waren nat en stoffig, sommigen trokken grimassen. Onder hun ijzige baarden droegen ze allemaal dezelfde uitdrukking van angst en wanhoop, zoals die alleen in de hitte van een hevige strijd te zien is.

'Heef!' Door de snel verdwijnende stofwolk die ooit de hele kathedraal had omhuld, hield de kapitein de steeds meer onthullende overblijfselen van een glinsterende monniksrooster in de gaten, terwijl er een reeks lichtgevende verschijningen uit zijn keel ontsnapten. De een na de ander vloog uit de mond van het lijk, de een sneller dan de ander – totdat de keel van het lijk zo hevig klapperde en oprispingen produceerde dat hij in de lengte openscheurde. Plotseling barstte het hele hoofd en de nek van de monnik open, gelijk met zijn schouders en in alle richtingen, als een snel rijpende, vlezige bloem. Uit de overgebleven romp zonder hoofd spuwde een schitterende kolom van stromende geesten naar boven, schreeuwend en kloppend. De hogere regionen van de kathedraal wemelden van gloeiende, doorschijnende vormen. Overal verdwenen en verschenen verschijningen vanuit het plafond, de muren en de vloer – de hele kathedraal flikkerde in een onnatuurlijke gloed.

De altaarplaat schoof in korte stoten weg terwijl de enorme steen over het versperrende lijk van broeder Grate rolde, en bij elke zwaai van de zware steen boog de ontvelde romp zich voorover. Het lichaam rolde verder achterover totdat het door zijn enorme gewicht zijn ruggengraat brak. Het lijk kantelde en vouwde zich scherp opzij. In deze gruwelijke en onnatuurlijke hoek scheurden de flapperende resten van zijn hoofd los, om vervolgens te worden opgeslokt door de brullende zwarte kolom eronder. Plotseling hield de uittocht van keelgeesten op, maar de wijd openstaande halsopening bleef open. Een diep, grommend geluid, synchroon met elke stoot van de altaarplaat. De verwrongen overblijfselen verdwenen echter uiteindelijk onder de verschuivende steen. Eindelijk, op een moment dat Het leek misschien wel eeuwig te duren, maar het oorverdovende gebrul begon af te nemen; de wind ging liggen; het stof daalde neer en een dreunende bonk deed de kathedraalvloer schudden. Met de altaarplaat.

Nu de constructie stevig vastzat, hadden Bourne en zijn mannen de kuil eindelijk afgedekt. Een dof gerommel klonk nog steeds door de vloer, wat getuigde van de wervelende kolom van zwartgeblakerde lichaamsdelen die nog steeds woedde onder de deksteen van het altaar.

Hoewel kardinaal Blasi erin geslaagd was de Poortsteen te openen – genoeg om een leger Geesten vrij te laten – kreeg hij nooit de gelegenheid om de resterende passages voor te lezen die hen tegen de Engelsen in Crécy zouden kunnen sturen. Vandaar dat de groep doelloze Spoken doelloos rond het plafond cirkelde, zonder richting of bevel. soort.

'Verdomme, kardinaal!' De stem van Bourne bulderde door de nog aanwezige duisternis – stil, maar de klank verdween al snel in een spoor van overlappende echo's.

~*~

Buiten de kerk, aan de overkant van het abdijterrein, tuurde Odino door het altijdgroene struikgewas. Zijn knieën knikten bijna door een golf van misselijkheid toen hij toekeek hoe vier soldaten Ivans levenloze lichaam uit de hoofdingang van de catacomben droegen. Ze brachten het lijk naar het badhuis en legden het tegen de buitenmuur. Odino slikte zijn tranen weg, zijn gedachten volledig gericht op Lazarus. Hij bestudeerde de soldaten die in de binnenplaats stonden, hun aandacht volledig op de kerk gericht. De mannen wezen omhoog naar lichtgevende verschijningen die door het dak van de kathedraal tevoorschijn kwamen. De geelgloeiende vormen cirkelden rond de kerktorens terwijl ze elkaar achtervolgden tussen de hoge terrassen van stenen grotesken. Ze zwermden als duiven die vochten en strenden om een plekje om te rusten.

Omdat ze Lazarus niet in de catacomben konden vinden, keerden Bournes soldaten terug naar de oppervlakte en betraden de binnenplaats, waar ze een waas van gloeiende geesten aantroffen die door de bovenste regionen van de kathedraal dwarrelden. Gehypnotiseerd door het surrealistische schouwspel dat zich voor hun ogen afspeelde, verzamelden de bewakers zich met hun wapenbroeders, met hun rug naar de rij struiken waar Odino zich schuilhield – de monnik zag zijn kans.

Odino kwam uit de struiken tevoorschijn en glipte door de zij-ingang van het catacombegebouw. Hij rende door de lange gang, sloeg een hoek om en drukte zijn oor tegen de houten deur van de catacombe, vastgemaakt met ijzeren banden, stond voor zijn ogen. Hij schoof de deur voorzichtig open en merkte dat deze van binnenuit onbewaakt was. Nog steeds onopgemerkt sloop hij de schemerige trap af en snelde door de gangen, draaiend in alle richtingen, diep de aarde in en door een ononderbroken gang die nergens heen leidde, behalve naar de Put.

Bij het bereiken van de put stak Odino een fakkel in de donkere holte en fluisterde: "Lazarus?" Maar de ruimte was leeg, er klonk alleen het borrelende geluid van een ondergrondse bron die door een brede greppel in de vloer stroomde. Odino stapte verder.

binnen. Hij schuifelde naar de andere kant van de kamer, waar hij een van de vele pakte. Houten wateremmers stonden langs de rand van de gracht. Hij liep naar de gracht en tikte met de emmer tegen de rotsbodem. "Lazarus? Waar ben je? Het is broeder Odino." Daarna haalde hij de fakkel over de gracht en zocht onder het oppervlak.

Odino smet de emmer op de grond. Hij spatte in stukken uiteen terwijl Odino brulde: "Lazarus, kom tevoorschijn!" Onmiddellijk barstte het oppervlak van de ondergrondse stroom open en kwam een doorweekte Lazarus tevoorschijn, die zich had verstopt in een kleine grot onder de vloer – een met lucht gevulde holte die door eeuwenlange erosie was ontstaan. Gelukkig wisten slechts vijf mensen van het bestaan ervan: Lazarus, Odino, twee misvormde schildknepen genaamd Miguel en Thateus, in wie Lazarus zijn vertrouwen had gesteld, en een forse, zilverharige monnik die nu bij de grond lag. Badhuis, voorgoed het zwijgen opgelegd.

"Is vader—?"

'Ja. Ivan is heengegaan, Lazarus; maar hij zal altijd bij je zijn – hier,' antwoordde Odino, terwijl hij Lazarus op de borst tikte. Hij slikte moeilijk. 'Luister nu, jongen; er is weinig tijd. We moeten haastig vertrekken!' Hij gooide de restanten van de emmer opzij, greep Lazarus' uitgestrekte hand vast en tilde hem uit het water. Lazarus trok de
Hij wringde het water uit zijn masker, dat van zijn touwriem druipt, toen Odino het van hem afpakte en in de stroom gooide. "Dat is niet nodig. Jouw wereld is veranderd – anders." Lazarus

keek toe hoe de snelle stroming het masker meesleurde.

Het gezichtsmasker gleed door een versleten gat in de muur en verdween voorgoed in het donkere water onder de aarde.

Ze vluchtten uit de put en renden de kronkelende tunnel in. Voor hen stak de zwaargebouwde monnik een brandende fakkel in de zich ontvouwende duisternis en achter hen bleef een rookpluim hangen tegen een gebeiteld plafond, terwijl een straaltje water van Lazarus' druipende gewaad dieper de tunnel in sijpelde. Verderop, voorbij de schouder van de monnik, leken de reflecties in de wijd opengesperde pupillen van de jongens op een paar gloeiende gele schijven in het licht van de opstijgende fakkelvlam. Lazarus versnelde zijn pas, zijn natte gewaad zwiepte en klapperde toen hij naast Odino viel. Hij vroeg hem: "Waarom schreeuwt de Poortsteen, monnik?"

Odino stopte abrupt en leunde tegen de muur om op adem te komen, voordat hij de zaklamp op een paar blauwe ogen richtte. "Schreeuwen? Hoe schreeuwt het?"

"Ik hoor het. In mijn hart – het geluid ervan. Zelfs nu nog komt het van daar." Lazarus wees naar de hoogste delen van de rotswand van de tunnel.

Odino overwoog Lazarus' bewering en besepte dat de jongen in de richting van de kathedraal wees – recht in het hart ervan. De monnik berispte hem: "Ik wil geen kwaadspreken meer horen, jongen! Nu stil, anders horen we het!" Opnieuw renden ze de tunnel in.

Ze haastten zich door het doolhof van catacombengangen. Eindelijk dook Odino de jongensvertrekken binnen en blafte schor: "Kom uit die natte mantel!" Hij liet zich tegen de zijkant van de ingang zakken. "Hebben jullie schone kleren?"

"Die heb ik onder mijn bed liggen."

'Nou, geef ze maar mee; ik kan daar niet voorover buigen! Heb je nog een andere kap?'

"Alleen die ene die je van me hebt afgenomen, monnik."

'Het maakt niet uit. Kleed je snel uit en weer aan.' Odino keek de kamer uit.

En hij liep de hoofdgang in, maar zag niets dan duisternis, want nu Lazarus zich schuilhield, had niemand de moeite genomen om de fakkels in de catacomben te vervangen. Desondanks bleef Odino op wacht staan, luisterend naar subtiele geluiden en uitkijkend naar de verre gloed van een onderzoekende fakkel.

Odino draaide zich om en zag Lazarus naast zijn bed knielen; hij huilde zachtjes boven een houten kist die gevuld was met kleren.

'Wat is er, jongen?' siste Odino.

Lazarus legde zijn hand op de rand van de doos. 'Ik heb een kap – een nieuwe. En twee meer – een bestemd voor Miguel, een andere voor Thateus.'

'Schiet op, Lazarus! Dit is niet het moment!' Odino snelde naar voren met de fakkel en trok... Haal de gewaden en maskers uit de doos en leg ze op het bed.

Lazarus veegde zijn gezicht af, sprong op en kleedde zich snel uit. Odino gaf de fakkel door. boven het bed, terwijl hij met zijn vrije hand de kleren sorteerde. De jongen liep in een cirkel heen en weer. Hij greep naar zijn borst, was naakt en rillend. In vrijwel elk opzicht leek Lazarus' tengere lichaam net zo normaal als dat van elke andere jongen van zijn leeftijd, afgezien van het feit dat hij geen navel had. Het grootste verschil tussen Lazarus en de andere schildknapen was echter niet een gebogen rug, zoals de bewoners van de abdij – schildknapen, monniken en de abt – veronderstelden. Zijn ruggengraat was perfect recht, zoals die van elke gezonde jongen. Verreweg het meest opvallende verschil was dat Lazarus een paar gevouwen, vliesachtige vleugels had, van vlees en bot.

Lazarus spreidde zijn vleugels en schudde er snel het water af. Hij vouwde ze weer op tot een gebogen rug en draaide zich om om Odino te zoeken. Zijn kleren hingen over zijn onderarm en hij fronste zijn wenkbrauwen, terwijl waterdruppels over zijn gefronste voorhoofd liepen.

'Vergeef me, monnik,' zei Lazarus met neergeslagen blik.

Odino knikte naar het bed van Lazarus. "Gebruik je beddengoed om jezelf af te drogen."

Lazarus deed dat en Odino stak zijn arm uit. "Kleed je nu aan."

Terwijl de jongen zich aankleedde, liet Odino hem nog een complete set kleren zien die op het bed gedrapeerd lagen, waaronder een gewaad, een lendendoek, een kap en twee paar wanten. 'De nachtlucht is koud; je moet beide kleren over elkaar dragen. Schiet op en maak het af!'

Odino klopte hem op de schouder, haastte zich terug naar de deuropening en hield de wacht terwijl Lazarus zich bezighield. "Luister goed, Lazarus. We gaan de catacomben verlaten. Er zijn echter veel soldaten op het terrein van de abdij, die er alles aan zullen doen om ons tegen te houden.

Onze ontsnapping. En hoewel de duisternis ons beschermt, kunnen we niet gezien of gehoord worden – en we moeten ons voortbewegen als de wind.” Odino onderdrukte een hoestbui en keek naar Lazarus. “Begrijp je me, jongen?”

'Ja, broeder. Maar misschien kunnen we ons in de catacomben verschuilen, maar alleen tot morgen,' opperde Lazarus, met trillende stem. De monnik zag een uitdrukking van Er stond een ernstige angst op zijn gezicht, vlak voordat de jongen het masker over zijn hoofd schoof. Het was duidelijk dat Odino beseftte dat Lazarus weinig wist van de wereld buiten de catacomben, behalve wat hij mogelijk had opgevangen uit de boeken van het scriptorium van de abdijs. Lazarus trok de veteren van zijn kap strakker aan en voegde eraan toe: 'De soldaten zullen ons hier beneden misschien niet ontdekken. Ik ken een holle muur in de Benion-tunnel—'

Odino liep de kamer door, greep de jongen bij zijn schouder en schudde hem. "Nee!"
Je moet de touwtjes in handen nemen! De catacomben bestaan niet meer. Er zijn geen fakkels meer om aan te steken of uit te doven; geen wijn maken meer; geen muren en vloeren meer schoonmaken. Vanaf nu komen de enige bevelen die je moet opvolgen rechtstreeks van jou. En je leven of je dood hangt af van die bevelen! Vergis je niet, Lazarus!

“Ik zal nog niet monnik worden—”

“Geen uitzonderingen, Lazarus. Je leven hangt ervan af!”

Lazarus liet zijn schouders en hoofd zakken en bleef zwijgend staan.

Odino liet hem los en zuchtte. "Wat is er nu weer?"

“Ik ben bang, pater.”

Odino knielde voor hem neer. "En dat kun je maar beter zijn!" De priester wees naar het plafond. "Die mannen daarboven zullen je doden als ze je te pakken krijgen. Angst is de enige voorwaarde om in leven te blijven. Angst is goed." Hij schudde de fakkel. "Angst is je vriend, die nooit op de proef gesteld of verraden mag worden." Odino pakte het tweede masker van het bed. "Doe nu een tweede kap over de eerste, en trek onmiddellijk een derde paar wanten over de twee!" Odino stond abrupt op en keerde terug naar de deuropening.

Lazarus kleedde zich haastig aan terwijl Odino hem de les las. "Je bent geen jongen meer, je bent een man, toch?"

'Ja, monnik,' mompelde Lazarus, terwijl hij een tweede masker over het eerste trok en nog een paar wanten pakte.

'Herinnert u zich mijn naam nog? Wat is mijn naam?'

"Uw naam is broeder Delon Odino."

'Nee, dat is niet zo! Luister goed – de jongen die Lazarus heette, is er niet meer. Hij is een man geworden. Hij spreekt en gedraagt zich in alle opzichten zoals zijn vader.' Odino sloeg met open hand tegen de stenen muur en Lazarus schrok op, waarna hij de donkere oogopeningen van zijn masker snel naar de monnik draaide. 'Jij bent nu Ivan! Ivan ben jij. Antwoord me nu nog eens, maar dit keer zoals Ivan zou doen. Wat is mijn naam?'

'Odino,' antwoordde Lazarus, zijn aandacht nog steeds gericht op zijn wanten.

'Goed gedaan,' antwoordde Odino met een korte glimlach. 'Vanavond word je je trots.'

Vader. Je zult kracht van hem ontvangen – vanuit jezelf. Hij zal je in geest leiden tot het einde van je dagen. En hij zal voor altijd bij je zijn.” Odino klopte op zijn borst. “Hier; in je hart.” Odino keek naar beneden toen hij een klein voorwerp onder zijn gewaad voelde. “Ah, ja. Hij stond erop dat je dit bij je had, mocht er iets – nou ja – hier gebeuren.” Met zijn vrije hand trok de priester een leren koordketting tevoorschijn. Om zijn nek hing een ketting en aan het dunne bandje bungelde een miniatuur, houten kruisje, dat Lazarus meteen herkende als Ivans gebedskruis. Odino liep naar de jongen toe, hing de ketting om zijn hoofd en stopte het kruisje onder zijn gewaad. 'Zo, nu ben jij Ivan. En Ivan huilt nooit, hè?' Lazarus keek op naar Odino, zijn blauwe ogen fonkelden in het fakkellicht door een paar gaten in zijn masker.

'Nee, fria—nee, Odino,' antwoordde Lazarus. 'Ik ben aangekleed.'

'Laten we dan vertrekken.' Odino klopte hem op de schouder. 'En wat er ook met ons gebeurt, onthoud dat je halsoverkop uit deze abdij moet vluchten en er voorgoed uit de buurt moet blijven. Mochten de soldaten me te pakken krijgen, dan mag je niet achterom kijken of aarzelen. Alleen zullen ze me niet doden; maar als ze jou te pakken krijgen, dan zullen ze ons beiden doden – jou, om wie je bent, en mij, omdat ik je heb geholpen te ontsnappen.' Odino kneep zijn ogen samen. 'Mijn leven ligt in jouw handen. Laat me niet in de steek, Lazarus.'

Lazarus wreef over een klein voorwerp dat hij onder zijn gewaad verborgen hield en trok zijn schouders recht.

“Dat zal ik niet doen—Odino.”

Odino gooide de brandende fakkel op het bed en de vlammen omhulden onmiddellijk de dekens. Rook walmde tegen het rotsplafond en verspreidde zich door de gang. Lazarus herinnerde zich de brief van Naramsin en de vele pagina's vol geschreven symbolen. Hij dook naar voren en stak een tastende arm in het stro van de matras, maar vond geen papieren. Odino trok hem weg. 'Wat ben je in vredesnaam aan het doen?'

"Ik had daar een perkamentrol in liggen!" riep Lazarus uit, wijzend naar het brandende bed. "Het is weg."

'Laat het los.' Odino draaide Lazarus' hoofd weg van de vlammen en keek hem recht in de ogen. 'Je hebt alles wat je nodig hebt. Luister nu goed. Als we ontdekt worden, moet je terugkeren naar de Bron en je verstoppen in de grot eronder.' De vloer – zoals voorheen. De duisternis en de rook zullen je omhullen, nietwaar?'

'Dat zal ik doen,' antwoordde Lazarus.

De monnik knikte en veegde verse zweetdruppels van zijn voorhoofd. 'Daar gaan we dan, als de wind,' siste hij.

Odino luisterde bij de deuropening voordat hij Lazarus haastig door de schemerige gang begeleidde. Achter hen vervaagde de gloed van een knetterend vuur en verdwenen opvallende kenmerken van de gang in de donkere schaduwen. Odino baande zich een weg door de donkere tunnel, zoals hij zo vaak deed tijdens zijn nachtelijke pelgrimstochten naar de wijnkelder; hij liet zijn vingertoppen langs de muur glijden en voelde naar herkenbare markeringen die hem precies zouden kunnen laten weten waar hij liep. Lazarus liep vlak achter hem aan terwijl hij door het midden van de gang marcheerde.

De jongen liep door de gang en raakte met zijn snelle en vaste tred niets aan. In de duisternis leek de imponerende tred van de jongen sprekend op die van zijn vader; met lange passen en stampende hielen die de aarde onder zijn voeten leken te doen bewegen. Samen rondden de monnik en de schildknaap een bocht en haastten zich naar een verre gloed aan het einde van de gang.

Eindelijk kwam de tunnel uit in een hoge ruimte, met brede treden die omhoog leidden naar een stenen platform. Bovenaan het platform markeerde een onbewaakte, met ijzeren banden bezette houten deur de ingang van de catacomben van de abdij. Aan de voet van de trap naar de catacomben flikkerde een fakkel die nog net zijn laatste vlammetje brandend hield. Een gloeiend rood kooltje dwarrelde naar beneden en doofde. Odino schuifelde de trap op en beklom de helft van de treden voordat hij ontdekte dat Lazarus hem niet meer volgde. Hij stopte en draaide zich om. Hij zag de jongen onder het tanende fakkellicht staan, aandachtig kijkend op de grond. De priester zuchtte en schuifelde de trap af. Pas toen begreep hij de oorzaak van de afleiding van de jongen. Lazarus staarde naar de grond en bekeek een uitgestrekte bloedvlek die, slechts enkele ogenblikken geleden, nog door Ivans aderen stroomde.

'Niet nu!' Odino greep hem bij zijn arm en samen renden ze de trap op. De monnik schoof de deur van de catacombe op een kier en luisterde – maar hoorde alleen stilte. Hij gooide de deur open. Hij stormde de deur uit en rende de gang in. Maar voordat hij de hoek omging, keek hij over zijn schouder en zag de jongen roerloos in de deuropening staan – het leek alsof Lazarus zichzelf op de rand van een grote afgrond zag staan, naar beneden kijkend. Odino deed een paar stappen achteruit en wenkte Lazarus naar zich toe. "Nu!"

Lazarus haalde diep adem voordat hij door de deuropening stormde. Hij wierp zich in Odino, zijn vuisten klemde zich vast aan de muur van monnikspij. 'Goed gedaan. Blijf nu dichtbij.' Odino trok hem weg. Hoewel Lazarus niets zei, hoorde Odino zijn snelle ademhaling en zag hij een uitdrukking van angst in zijn ogen, verborgen onder een verder onopvallend masker. Plotseling, vanuit een aangrenzende kamer... In de gang sloeg een deur dicht; de stemmen van naderende soldaten werden luider. 'Wees sterk, Lazarus!' riep Odino uit, terwijl hij met zijn zware last door de gang schuifelde. 'Schiet op,' siste hij over zijn schouder naar de jongen. En met Lazarus vlak achter zich aan renden ze samen weg van het lawaai.

De twee stormden door de zijdeuren van het gebouw naar buiten en verscholen zich achter een rij hoge, groenblijvende struiken die de abdijsmuur flankeerden. Daar bleven ze roerloos staan, terwijl de ijzige lucht en het zwakke licht van de opkomende maan een merkbare mist over hun snelle ademhaling wierpen. In de richting van de kathedraal hoorden ze de stemmen van ruziënde soldaten, afgewisseld met af en toe een bevelskreet. Geluiden vulden de nachtelijke lucht: het gesnuif van paarden, het gestamp van laarzen, het dichtslaan van deuren en het geklingel van metaal – de binnenplaats bruiste van de geluiden van een druk leger. Odino

Hij trok aan Lazarus' gewaad en gebaarde hem te volgen. Samen baanden ze zich een weg door de smalle doorgang achter de heg, waarbij ze zich met hun ruggen tegen de muur drukten. Stil bewogen ze zich richting de zuidelijke poort van de abdij, terwijl de stemmen van de pratende soldaten bij elke stap luider werden. Odino legde een vinger op zijn lippen en gebaarde Lazarus stil te blijven.

De monnik schoof voorzichtig de struiken opzij om vier soldaten te zien staan op het binnenplein, ver van de geopende en onbewaakte abdijpoort. Ze stonden met hun rug naar hem toe en keken omhoog naar het verre dak van de kathedraal – naar een wolk van gloeiende verschijningen die erboven zwermde. Opnieuw trok hij aan Lazarus voordat hij het einde van de heg opzij schoof en zonder omwegen de open plek betrad. Terwijl de soldaten bleven staan, trok Odino Lazarus achter de struiken vandaan en duwde hem zo snel door de poort dat de jongen bijna struikelde en viel. Desondanks glipten ze beiden veilig de duisternis in en, door een gelukkige wending van het lot, ook naar hetzelfde Kwaad dat de oorzaak was van Lazarus moest zich voor zijn leven verstoppen, uit angst dat de soldaten hem zouden vinden en doden. Zijn huidige functie diende immers om de soldaten af te leiden en hem te laten ontsnappen.

Als schaduwen die zich voortbewogen in de zwakke gloed van een opkomende maan, vlogen ze de heuvel af, richting een veld met kort, droog gras, gemarkeerd door rijen stenen en kruisen – richting de abdijbegraafplaats. De twee schoten over grafheuvels en tussen grafstenen door, tot ze het uiteinde van de begraafplaats bereikten. Odino verborg zich achter een manshoge rotsblok en onttrok Lazarus aan het zicht van patrouillerende soldaten.

En daar verborgen ze zich voor iedereen. Odino leunde tegen de rots en hapte naar adem. Lazarus stond naast hem en keek bijna overal tegelijk rond. Hij speurde het gras af, de grafstenen, de heuvels in de verte, een opkomende rode maan en een uitgestrekte hemel vol ontelbare sterren.

'Ik vind het niet leuk,' merkte hij op. 'De wereld is te groot.'

Odino hield zijn adem in en zuchtte. "En het zal nog groter worden voordat de avond voorbij is."

Lazarus draaide zich om en vroeg: 'Meer dan nu al?'

De monnik liet zijn schouders hangen en kreunde: "Dit gaat nooit lukken. Ik moet de proviand halen." Hij keek naar de jongen. "Ik ken een onbewaakt pad dat een veilige doorgang biedt naar en van de slaapzaal – en de abdij, zolang die poortwachters maar afgeleid blijven."

"We zijn ontsnapt – we zijn veilig!"

'Nee, Lazarus. We zijn meer dan een dagtocht verwijderd van het dichtstbijzijnde dorp, en nog een halve nachtreis van de dichtstbijzijnde beschutting die je voldoende bescherming tegen de zon zou kunnen bieden – en we hebben geen proviand voor de komende dagen, behalve de gewaden die we dragen.'

'Misschien vinden we onderweg wel wat proviand,' opperde Lazarus.

"Was de wereld maar zo vriendelijk. Helaas zullen we dergelijke voorzieningen niet aantreffen op het desolate pad dat we moeten bewandelen. De enige manier om aan een vuur te komen en de enige

"Het beschikbare zoetwater blijft verborgen binnen die muren," verklaarde Odino, terwijl hij naar de zuidelijke poort van de abdij knikte. "En het laatste beetje voedsel tussen hier en Mountain Mouth is nu verborgen in de slaapzaal, aangezien ik alles wat er nog over was uit de keukenvoorraad heb verzameld."

Lazarus keek naar het westen. "Bergmond is een grot; daar," zei hij, wijzend in de richting van de donkere horizon.

'Inderdaad,' antwoordde Odino. 'En daar moet je nu zijn – veilig voor de zon. Je herinnert je de grot nog wel, toch?'

"Ja, dat weet ik. Mijn vader vertelde me over Mountain Mouth. En pater Nicolaas beschreef het me, hoe hij het gevonden heeft."

'Denk je dat je me er precies naartoe kunt leiden – in slechts een halve avond?'

"O ja! Ik kan je erheen brengen! Broeder Nicolaas zei: als je *precies* naar het westen loopt, zonder ook maar een beetje af te dwalen, dan kom je rechtstreeks in Mountain Mouth terecht. En ik dwaal nooit af; je zult het zien."

Odino slaakte een zucht van verlichting, zich er terdege van bewust dat Lazarus een goddelijk richtingsgevoel bezat, wellicht zelfs meer dan welke levende mens dan ook – een gevoel dat misschien wel zo feilloos was als dat van een trekvogel. En hij was ervan overtuigd dat Lazarus zich niet meer dan een steenworp van het westelijke pad zou laten afdwalen, zelfs als hij gedwongen werd om nachtenlang in die richting te lopen. Odino draaide zich naar de abdij en mompelde: "Eindelijk, dit kan in ons voordeel werken. Ik kan onze proviand halen terwijl de soldaten afgeleid zijn."

'Maar de soldaten zullen ons te pakken krijgen!' riep Lazarus uit, terwijl hij een handvol van Odino's gewaad vastgreep.

'Nee,' antwoordde de monnik, terwijl hij zich omdraaide en de hand van de jongen wegtrok. 'Ik moet alleen gaan. We kunnen het risico niet lopen dat je gevangen wordt genomen.'

Lazarus klopte op de kei. 'Moet ik dan hier blijven – achter deze rots?'

Odino schudde zijn hoofd. "Dat kan niet. Als je hier blijft, kunnen patrouillerende soldaten je zomaar tegenkomen. En als ik vertraging oploop, heb je misschien niet genoeg tijd om te schuilen voor de zon." Odino keek naar het oosten en zag een schitterende, volle maan.

Lazarus doorzocht de donkere westelijke rand van de begraafplaats voordat hij zich bij Odino omdraaide. 'Waar moet ik me dan verstoppen?'

'Niet hier. Bergmond,' antwoordde Odino. 'De reis duurt maar een half uur. Tijd.' staat aan jouw kant. En je weet hoe je dat kunt vinden, toch?'

Lazarus liet zijn hoofd zakken. "Misschien. Alleen als Nicolaas de waarheid spreekt, maar..."

'Nicolaas spreekt de waarheid, Lazarus. Hij heeft de Bergmond aan je vader en mij laten zien. Wij waren erbij toen hij de naam gaf.'

'Toch moeten we samen vertrekken, jij en ik. En morgen kun je terugkomen naar de abdij om proviand te halen, goed?'

'Nee, Lazarus. De reis is zwaar – een tocht over vele heuvels en dalen.' Odino veegde een bezweet voorhoofd af met zijn mouw. Hij legde een trillende hand tegen

Hij wreef over zijn maag en schudde zijn hoofd. "Ik ben niet in staat om heen en weer te lopen. Ik ben zelfs een last voor mezelf, zelfs zonder die zware zak proviand. Als ik niet doodga van de bittere kou, en ik doe wat u voorstelt en morgen terugkom, dan..." "Hoe kan ik langs de soldaten glippen als de afleiding van de avond voorbij is en de poortwachters weer op hun post staan?" Odino wees voorbij de rots en over de abdijmuur. "Kijk daar, bovenop de kathedraal - naar die dingen die deze nieuwe kardinaal uit de poortsteen heeft vrijgelaten." Lazarus keek naar het dak en de torens van de kerk, waarvan de bovenste gedeeltes nu verlicht werden door een opeenhoping van vormloze verschijningen. Odino vervolgde: "Het zijn een soort geesten, en ik ben er vrij zeker van dat..." Ze zijn van plan meer te doen dan ons te vermaken met hun spectaculaire vertoning. Nee, hun aanwezigheid en bewegingen onthullen mij dat er een veel groter kwaad op handen is in deze abdij. Ik weet niet wat, maar zelfs nu lijken ze zich te verzamelen als een leger van geesten. Kijk hoe ze zich bewegen en zich in rijen opstellen, tussen de beelden op het dak. Eén ding is zeker, jongen. Wij zullen er niet meer zijn als ze zich komen organiseren. Daarom moet ik nu vertrekken, terwijl de soldaten door hen en door de nieuwe rook uit de catacomben worden afgeleid. Het is nu het moment om de proviand te halen, nu dat gemakkelijk kan .

'Ze zullen je pakken, dat weet ik zeker,' klaagde Lazarus, terwijl hij opnieuw aan het monniksgewaad trok .

Odino zette zijn handen in zijn zij en leunde achterover. 'En stel dat ze me te pakken krijgen. Wat zullen ze met een gevangen monnik doen? Om vergiffenis vragen? Lazarus, zelfs soldaten eren hun Heer. Ze zullen me niets doen, al was het maar om wie ik ben: een geestelijke en een dienaar van God. En nu, het allerbelangrijkste: je moet het volgende meenemen: **Breng jezelf in veiligheid bij Mountain Mouth voordat de avond valt. Ik zal je daar ontmoeten. met de bepalingen.**"

Lazarus maakte Odino's gewaad los en liet zijn hoofd zakken.

'En bovendien,' voegde Odino eraan toe, 'als ze proberen me gevangen te nemen, dan zal ik ze allemaal met een geit slaan en ze weggagen!'

Lazarus keek op en schudde zijn hoofd. De monnik voelde dat er een glimlach, zij het een subtiele, verborgen lag onder het masker van de jongen. Toch draaide de jongen zich van hem af en staarde in de verte.

Odino knielde voor Lazarus neer en legde een hand op zijn schouder. 'Ik verwacht van jou dat je sterk bent, zoals je vader dat zou zijn geweest. Je draagt zijn kruis met je mee. En je zult hem trots maken, nietwaar?'

'Dat zal ik doen, monnik,' mopperde Lazarus.

Odino speurde het terrein af naar sporen van soldaten. 'En weet je zeker dat je precies naar het westen kunt lopen?'

'Dat kan ik,' bevestigde Lazarus. 'Maar dat weet je al, monnik.' Een vleugje ergernis klonk door in zijn stem.

'Ja, dat weet ik.' Odino klopte hem op de schouder en wees naar het westen. 'Vanuit waar we staan,

Je moet *precies* de helft van de avond in westelijke richting lopen, en dan is Mountain Mouth van jou. Doe dat niet. onderweg gezien of gehoord worden. Wijk geen moment af – uw koers mag *nooit* Aarzel niet, anders loop je onbewust om de berg heen. Vermijd alles, behalve het rechte en smalle pad naar de grot. Begrijp je me?

“Ja, pater.”

'En mocht het zo zijn dat je de grot niet voor zonsopgang kunt bereiken, dan moet je jezelf beschermen tegen de zon. Graaf desnoods een gat en begraaft jezelf met aarde en stenen.' Odino boog zich voorover en schudde hem stevig bij zijn schouders. 'Dit is heel belangrijk, Lazarus! De zon zal je doden! Je zult sterven! Ik heb het gezien – het is een afschuwelijke en pijnlijke dood! Je lichaam wordt steen, van top tot teen, zelfs terwijl je schreeuwt! En er is geen weg terug. De zon zal je dood betekenen, Lazarus – geen leven meer daarna.'

Lazarus zei niets. Odino liet hem los. Voor de monnik leken de stilte en de starre houding van de jongen een afdoende antwoord.

'Nu verwacht ik dat je deze plek verlaat – alleen het kwaad is hier nog overgebleven. Kijk nooit achterom en laat je door geen enkele reden afschrikken.' Odino trok de mantel van de jongen recht. Hij keek nog eens goed rond voordat hij de jongen een duwtje gaf. 'Begrijp je me?'

“Ja, pater.”

Lazarus liep in de richting van een zwarte westelijke horizon; hij hield zijn blik strak voor zich uit gericht terwijl hij riep: 'En jullie zullen mij spoedig volgen – vanavond nog?' Zijn stem trilde en kraakte.

'We zullen elkaar vroeg in de ochtend weerzien bij Mountain Mouth, als de Heer het toestaat,' verzekerde Odino hem. 'Het is door onwankelbaar geloof en vastberadenheid dat je zult overleven wat je te wachten staat. Je bent nu een man, Lazarus. Je bent de zoon van je vader; en je draagt al zijn lasten en zegeningen. Wankel niet in afleiding, verleiding of verwarring. Dwaal niet af van je pad. Je bent nu Ivan. Ga! En wees stil onder je voeten!'

De jongen rechte zijn schouders en liep dieper het kerkhof in. Odino keek van een afstand toe hoe het in een gewaad gehulde silhouet opging in de pikzwarte nacht. Uiteindelijk verdween de figuur in de schaduwen van een nabijgelegen vallei. Een moment later stak er een westenwind op. Pas toen Odino er zeker van was dat de jongen ver genoeg weg was, liet hij zich op de rotsblok zakken.

Onder hem bedekten maanverlichte tranen het oppervlak van de steen. Odino huilde om Ivan, omdat Ivan niet kon huilen om zijn doodsbanige Lazarus; hij huilde om Lazarus, omdat Lazarus deed alsof hij de 'Ivan' was die hij nog niet klaar was om te zijn; en hij huilde om zichzelf, omdat hij nooit de 'Ivan' kon zijn die Ivan voor Lazarus was.

Helaas, in de eenzaamheid van zijn onmiddellijke afzondering stortte Odino in, zich voelend als een dikke monnik die op een ronde rots was neergezakt – zichzelf herpakkend tot een nutteloos stipje mens, overweldigd en verdronken in een grote en verschrikkelijke vloedgolf.

Een overweldigende leegte en verlangen – huilend en snikkend van verborgen verdriet, te midden van een uitgestrekt abdijkerkhof vol lang dove en dove oren.

[Einde hoofdstuk 7]

Dit literaire werk is gecreëerd d uitsluitend ter ere van

Edgar Allan Poe (1809-1849)

— Moge zijn nalatenschap in ons allen voortleven —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~